

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

నంపుటము ౧౬ } చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ అక్టోబరు 10-వ తేది బుధవారము } No. 161
Vol. 16 } శ్రీ విభవనామ సంవత్సర భాద్రపదమాస బహుళ ష్వాదశి } సంచిక ౧౬౧

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే జేలకుజేలు
అమృతాంజనములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
కాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. చెఱుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
పొస శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో కూడ వాడుచున్నారు.

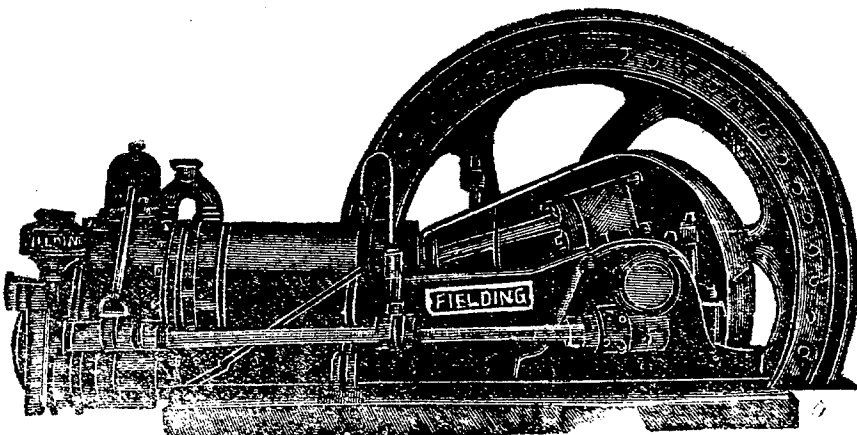
అమృతాంజనము అన్ని విధములకు
నొప్పులకు నంజవివంటిది.
పంచభాష చీటి చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసివచ్చింది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు చెట్టివీధి, మదరాసు.

109, ఫ్రెంకోడ్డు, ఫోర్ట్, బొంబాయి

ఫీల్డింగు క్విక్ స్టార్లింగు శెమిడీశలు క్రూడాయిలు యింజను

యిది రెండేసి
షములోనే వేవర
యిజను చల్లనిస్థితి
లోనుండగనే స్టా
రులగును. కోల్డు
ట్రాస్టార్లింగు యింజను
ట్రాస్టార్లింగు లకు వుండే అపా
యములు వీటికి
లేవు. లోడులాగు
టలోగాని చమురు

ఖర్చు తక్కువ అగుటలో గాని తరుచు రిపేరులేకపోవుటలోగాని, దీనిని మించిన యింజను యీ
మార్కెట్టులో లేదు. అన్ని సామానులునూ, మిక్కిలి టెంపరేచరులవిన్నీ, బలముగలవిన్ని
ల యివున్నవి. వేలకొలదిలతి తృప్తికరముగా పనిచేయుచున్నవి. ధరలు అతి రసముగా
6 మొదలు 75 గుర్రముల పవరువరకును స్టాక్లో సిద్ధముగా నున్నవి.

586

సోల్ యేజంట్లు:— డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో,

(కాంది:— మెయినురోడ్డు, విజయనగరము.

12, తంబుచెట్టివీధి, మదరాసు

స్వాతంత్ర్యలక్షణము

“మక్సిమీ” గారు వ్రాసిన స్వాతంత్ర్యలక్షణములు అను ఆంగ్లగ్రంథమునకు అనువాదము.

దేశభక్తి గలవా రందరు తప్పక చదువవలసిన అపూర్వ ప్రచురణము.

తపా ఖర్చు ప్రత్యేకము.

మెల ప్రతి 1-కి రు 1-0-0.

ఆంధ్రవత్రికా కార్యాలయము, మద్రాసు.

త్వరపడుదు! త్వరపడుదు
ఇకను మోసపు పుస్తకములను కొని మోసపోకుదు!

సతీపతికుటుంబాల రహస్యములు.

శ్రీశ్రీ గ్రంథ విజయ కాండభాషాలోకావళియందు
లేదు. ఇందు గృహస్థాశ్రమధర్మము, సతీపతివ్యవస్థ ప్రేమ
తో వర్ణింపబడిన విధులు, ప్రేమతత్వము, శ్రీరాములు, పురుష,
బాతులు, వాని ప్రవర్తనలు, బాతుల పొంతనములు,
వాని యొక్క అభిప్రాయము, కర్మకర్మపరచామ్యములు, వాని
లక్షణములు, ఎట్టి సతీపతుల కెట్టి పంకానము గలవనినను ఎవ
యము, గర్భవిషయములు, గర్భ శ్రీ లనుసరింపవలసిన విధు
లు, గర్భవతుల యాలోచనావ్యక్తత, శిశువర్తన, అత్తకోడెం
డ్రవైరములకు గల కారణములు, వానిని కేమింపజేయు మహా
యములు, వారితండవలసిన నేచోవశ్యకత, మున్నగు 280 విష
యములతోను, సందర్భాను సారముగల ఆఫ్టోవోక్, లెక్కా
కులు 25 తోను గజా 410 పేజీల వైబడిన సీమకాటికోకోన
చక్కని లైండుతో విరాజిల్లుచున్నది. ప్రతిగృహస్థుడు తప్పక
చదివియే, తీరవలెను. కొద్దిప్రతులేగలవు.

పుస్తకము 1-కి రు. 2-0-0. తపాల ఖర్చు 7 ఆదాచి
రెండుపుస్తకము లొకసారికొనువారికి తపాలఖర్చు లేదు.

మా చిరునామా:— ఆర్యక బుక్ డిపో,

19 తాండవరామయమొదలివీధి, విజయశిక్పేటి, మద్రాసు

శ్రీరమణ, ఉత్కల, ధనుకలాగు, నొనర్చుటకు, నది

వృద్ధి గలిగించుటకు ఖ్యాతిగాంచిన మహా

ఆతంక నిగ్రహమాత్రలను

సేవింపుడు. 82 పూత్రులకు డబ్బీ 1 కి రు 1-0-0

కేటబలాగు ఉచితము.

ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మకీ,

219 26, (కాడ్యే, మదరాసు.

“పాలిన్స్ గోనోమిక్స్”

గనేరియా, లెకోరియాకు అమోఘమైన శాస్త్రీయపరిశోధనము. 5 దినములలో వ్యాధిని నమూనముగా నాశనమొనర్చును. వైద్యులందరిచే శ్లాఘింపబడి అనేకులచే వాడబడుచున్నది.

1. మొదటి డోస్ తో వెంటనే విముక్తిగలుగును.
2. 12 గంటలలో స్రవించుట ఆగిపోవును.
3. 5 దినములలో పూర్తిగా నయమొనర్చును.

ఒకమారు వాడిచూచిన, దాని అద్భుతగుణమునుమీరే కనుగొనెదరు.

16 డోసులకు నరిపోపు సీసా 1కిరకి/- పోస్టే ప్రత్యేకం రు0-7-0

ఈ ప్రకముల ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

D. POLINES & Co.,
Manufacturing Chemists,
5, Harimohan Roy Lane,
Beliaghata, CALCUTTA.

క్రీరవధని

విడ్డకు పాలిచ్చు తల్లికి తల్లి పాలుద్రావు విడ్డకు ఆరోగ్యము, ఆనందము.

తల్లికి విడ్డకు
ఆరోగ్యవర్ధని ఆనందవర్ధని

క్రీరవధని లాబరేటరీ అందు
అయ్యేదనియము, బెజవాడ 3814

The Asiatic Government Security Life Assurance Co. Ltd.,
BANGALORE CITY.
WANTED.
General and District Agents in all important centres of the Madras Presidency, Travancore & Cochin. Liberal contracts covering definite territory with Head Office connection and with power of appointment of Sub-Agents.
Request details for our Remunerative proposition.
V. RANGASAMY Esq.,
B.A.B.L., F.C.I.,
General Secretary, Bangalore City.
Messrs. P. K. RAU & Sons,
Chief Agents, Madras Presidency
33, Mukernallamuthu St., G. T. Madras.

గుంటూరు సంవారక చిత్రకళా ప్రదర్శనము

రవీంద్రుని కాంక్షితకళాశాలలోని కళాభవనపు చిత్రకళలను వి. ఆర్. చిత్రకళాశాల, పి. హరిహరకళాశాలకు ఆచిత్రకళాశాలలో వ్రాయబడిన సుప్రసిద్ధ కలములదీసికొని దక్షిణ హిందూదేశముంతయు ప్రదర్శనముల సేర్పాటుచేయుచు, పెద్ద పెద్దవట్టములలో చిత్రకళాప్రదర్శనముల జాపుచు సంవారక కేయుచున్నాడు. ఈవట్టములకు వారు 8 దినముల క్రిందట దశచేసి పురపాలక పుస్తకాలయభవనమున వారి ప్రదర్శనముల ప్రారంభించిరి. 2వ రోజు యాదవమున మేజరు జె. వి. వైద్య ఆ. యస్. యస్. జిల్లాపర్యవేక్షకులు వారి ప్రారంభోత్సవమును జరిపిరి. సలుబట్టిగారకు కళ్యాణపూర్వముగా గుంటూరుగరమున పెద్దలు యేవమానేకలములకు పురపాలము జాపుటలేదని యు, యట్టి సంవారక చిత్రకళాప్రదర్శనముల వనదేశమున లేనివైనను వచ్చినపుడుమున వాటిని ప్రోత్సహించుటకు చాల విచారకరమైనదనియు దెల్పి వైద్యగారిని ప్రదర్శనమును దెలుసుగొరి. అంత సాహితీసమితి సభాపతిగారకు తల్లావర్చుల విశేషకళాప్రేమిగా ప్రాచీనమున ఆర్యచిత్రకళానైపుణ్యమును గూర్చియు గ్రీకుయొక్కయు యాటీషియన్లు బంగాలీలలో సుప్రసిద్ధ చిత్రకళలను అవసరించుటలు నందలా మున్నగువారి చిత్రకళాశీతులగుర్చి వృద్ధ్యమును సుకన్యానమున చేసిరి. అంతట అధ్యక్షులు మనదేశమున చిత్రకళాప్రదర్శనముల యూరపులోవలె లేవనియు, కళాభవన్ వారిట్టి యావకాలము గర్భించుటకుభోదయమనియు దెల్పి ప్రదర్శనమును దెలిసిరి. ప్రదర్శనపు హేతువులు చక్కగ నంకరింపబడెను. కలవిధములైన ప్రకృతులచే పాలు శోభాయమానముగానుండెను.

చక్కగ వర్ణబడిన బట్టలు గుమ్మములకు ప్రలాదగట్టుబడెను. చిత్రములైన యా త్రివిధావలందు పూచెట్టువర్చబడెను. ఈ లోక యుగోదలకు పటముల ప్రలాదగట్టుబడెను. మునుకు 160 ప్రదర్శనములగుంపు. అందు 15 అందరజాతీయ కళాశాలయందు తయారుచేయబడెను. కళాభవనలో వారిలకునే వ్రాయబడిన కలములగుడ ప్రదర్శించబడెను. మొత్తముమీద 40 మంది విద్యార్థులచేతను 5 వైద్యార్థులచేతను వ్రాయబడిన చిత్రము లందుగలవు. హేతుం దంకరింపబడిన చిత్రముల గుర్చునునం దలంకరింపబడిన పెట్టు కలములగుడగలవో ఆప్రదర్శనముజూచిన వారలకు దోషమునదు. అలికికలయం దభినివేశమున్నవారికి దక్కినవారలకా కళాచిత్రములంత గ్రాహ్యములుగావు. కట్టుబట్టుచునే 6 అడుగులయొక్క 8 అడుగుల పెడల్పుగల చిత్రములు వ్రాయబడెను. అందు విభాగక చిత్రకళలు రచించిన కలములేవన అనుకొనద కాళ కాళు గా గా Lament of Dumb Water ముకేంద్రకాథ కారుల లు కపురారి కారాగారము, (మొగ్గ రాజులని) నందలాలో బోసుగారి భక్తిహరకృష్ణుడే వారింగనము చేసికొనబడిన తమలో వృక్షములు గలవు.

ఇంక వచ్చి-చిత్రకళాచే వ్రాయబడిన ఫతేపూర్ సిక్రీ, హరిహరకళాశాల కాలిగో కటిరములు మున్నగువిద్యుత్తులకు చిత్రములది చిత్రకళల యవమాన చిత్రకళానైపుణ్యము జాటుచున్నది. ఇట్టి సంవారక చిత్రకళాప్రదర్శనముల సేర్పాటు చేసి క్రమం వారివయమున ప్రజోధముచేయుమండిన చిత్ర, హరిహరకళాశాల శాశియాదవసి యందుటయే గాక వారి కాండ్ర ప్రకంపనంతయు కృతజ్ఞ కళావలసియున్నది. ప్రేక్షకులనుండి కొద్ది రుతును వసూలుచేయుచున్నది.

జంత్రి జంత్రి జంత్రి

1 వ పాల్కుం. కేరణముల కరి అజాకు ప్రతి రుపాయకు రు 100 లు వర్కు అనేన ముఖ్యమైనరేట్లకు వృత్తికన్న రేట్లకు వడ్డీరేట్లకు మొత్తము ఇవ్వబడినవి. నెల రు 0-8-0.

2 వ పాల్కుం. ప్రతి అణాకు రు 12-8-0 ల వలకు అనేన ముఖ్యమైన రేట్లకు తరంసిస్తుల్కు ల్యాండు సెస్సురేట్లకు మొత్తములు ఇవ్వబడినవి. Apply to:-

ప్రాప్తయటరు

విజయ ప్రెస్, బాపట్ల

కరన్నవరాత్రచండిహోమాశ్వాసము

తిరునల్ వేలిజిల్లా రెకాకాళియాలా తిరువట్టూరు నందు శ్రీవరమహంప కర్తవ్యాకాచార్యవర్యమహస్వీయలు వారకు ప్రసిద్ధిగల శ్రీమచ్చినదివానందస్వామి స్వామిలువారి మరణమునందు (14-10-28 మొదలు 28-10-28 వఱకు) శ్రీమచ్చిన వ్వవరాత్ర పూజామహోత్సవమున్ను, సహస్రనంది యాగమున్ను పవైభవముగ జరుగును. భక్తులందఱు విచ్చేసి దేవీపూజా, హోమాభ్యుదాదుల కిలకించి క్రసాదము వరిగ్రహించి భవ్యుల యొదరుగాక.

స్వధర్మకళాశాసీ పత్రికా సంపాదకులకు శ్రీమూలక నవరత్నమార్కండేయకర్మగారు దేవీవరాత్ర పూజా హోమాదులం దాధ్యర్యత్వము వహించెదరు.

మాజీజగ,

శ్రీమహాస్వాములవారిమరణం- కోర్టాలం.

జ్ఞాపిక:- మధురనుండి అనంతకయినము పోవుచారి తోనుండు రెకాకాళియాల రైలుస్టేషనుకు 4 మైళ్లదూరమున కోర్టాలమున యీ ఆరోగ్యక్షేత్రముగలదు.

మద్రాసు అండ్ సదరన్ మరాటా

రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇకకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు (సెం 78)

1-10-1928 తేదీనుండి సాల్టుకోటార్కువద్ద చిన్న కన్ నెక్ట్ మెంట్లకు, రాయపురమువద్ద వాగన్ లోడ్లనువ్రామే అంగీకరించు వర్ధకులు రద్దుచేయబడును. అన్ని సామానులు అనగా వాగన్ లోడ్లు, చిన్న కన్ నెక్ట్ మెంట్లు అన్ని స్టేషనులకు కందు స్టేషనులవద్దను అడివారములు, గుడ్ ఫ్రైడే, క్రిస్ మస్ దినము మొదలగు సెలవురోజులు తప్ప తరెను అర్పి కినములందు క్రస్తుతము అమలులో నున్న తొలిగన తెలుపబడిన విషయాలపు తప్ప ఇతర యేలాటి నిర్బంధములేక తీసుకొనబడును.

వి నా యింపు

కొంపకాయలు, పెట్రోలు, చిన్ని కన్ నెక్ట్ మెంట్లు సాల్టుకోటార్కువద్ద తీసుకొనబడువు. అయితే పెట్రోలు రాయపురమువద్ద వారమునకు రెండింటిలోను అనగా మంగళ, కని వారములందు వాక్రిమీ రోడ్ గుర్చుక్రిందరవాణాచేయబడును.

కొంపకాయలు రాయపురమునందు సోమ, బుధ, శుక్ర వారములందు రోడ్ గుర్చుక్రింద తీసుకొని, రవాణాచేయబడును.

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!!

సుప్రసిద్ధమైన ఉన్ని గ్రేట్లాన్ కెట్లను కొని మీరశరీరమును ఉష్ణముగా నుంచుకొనుడు.

పూర్తిగా ఉన్నితో తయారైన బూడిదరంగు బ్లాన్ కెట్లు 80" X 54" అండ్ గలది మిక్కిలి తక్కువధరకే అనగా 1 కి రు 4-8-0 తపాలాఖర్చుతో సహా హిందూదేశమునం దేభాగమునకైనను పంపుచున్నాము.

అపూర్వమైన సమయము! ఒకదఫా జారవిడిచిన మరల ఎప్పుడును తటస్థించదు.

ఈ దిగుబిలాసమునకు వ్రాయుడు.

ది కెయిజరి-హింద్ డోలన్, కాటన్ అండ్ సిల్కు-మిల్లులు లిమిటెడ్, హైబాల్, బెంగళూరు.

సత్య హరిశ్చంద్రీయము

(5-వ కూర్పు) 1-0-0

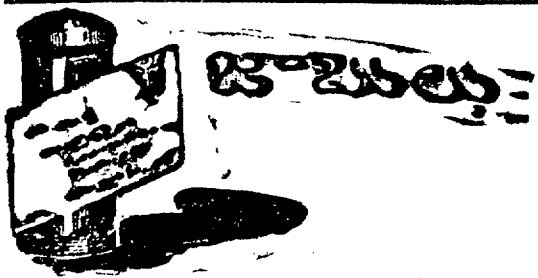
సాత్రాజిత్తీయము (కొంగారసము) 0-12-0

(శ్రీకవికాకళానిధి బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంత కవి)

చిత్రమాధవ నాటకము

(Comedy of errors) 0-8-0

(వర్తకులకు కమిషను) సుబ్రహ్మణ్యభాగవతులు, 12, పిలాతోపు మైలాపూరు, మద్రాసు.

"నిరాకలము"

జ 7-10-28 తేదీ సాయంత్రము బెజవాడ రామమోహన రైల్వేలో జరిగిన కృష్ణాజిల్లా కాకావివేక ఎంపీ డిఎల్ఎంబీరి పాఠశాలల మాజీ జర్నల సంఘ సమావేశములో సేను తీసికొనిన నిరాకలము తిరిగి యిచ్చుటకు మరచిపోయిన ఆకలము ఎవరికియైనది. జ్ఞాపకములేదు. కలము గుర్తులతో వారిపేరు తెలియ చేసిన కృతజ్ఞుడైన కలము వారికి అందజేయగలను.

కొ. వెంకటరమణయ్య,
పోరంకి.

వైశ్య వ్యాయామకళాశాల ద్వితీయ, తృతీయ వార్షిక పరీక్షలములు

వైశ్యవ్యాయామ కళాశాల కృతీయ కృతీయ వార్షిక పరీక్షలు యానెల 12, 13. తేదీలు అనగా నిధివనమునాటి భాద్రపద బి 14-15 బెజవాడ పురవాసులగు వైశ్య శిష్యులు అగు శ్రీయుత కొంబ కామరాజు గుప్త బి.ఎ. వి.ఎల్. గారియధ్యక్షతక్రింద గుంటూరు చలమయ్యగారి సత్రావరణమునందు జనపబడును.

పోలిశెట్టి ఆదినారాయణగుప్త,
కార్యదర్శి, వైశ్యసేవా సంఘము, గుంటూరు,
మాడిశెట్టి వెంకటప్పయ్య,
కళాశాల మేనేజరు.

43 వ దేశీయమహాజనసభ, కలకత్తా

ప్రతినిధి దరఖాస్తు 20 వ తేదీవరకు హెచ్చించబడినది

1 కేసు, 2 కండ్రిపేరు, 3 వయస్సు, 4 ఏకాంగ్రెసు సంఘసభ్యుడు? 5 తాలూకా, జిల్లా, 6 కలము, మరల 7 వృత్తి, 8 స్త్రీయో, పురుషుడు? 9 కొడుకొకని నియోజకవర్గము, 10 ఏకాంగ్రెసుసంఘసభ్యుడో ఆసంఘములోని మరియు దరి సభ్యుల సంతకములు, 11 తన సంతకము, 12 దరఖాస్తు తేదీ.

కలకత్తా కాంగ్రెసుకు వెళ్లగోరువారు సైనికులగు దరఖాస్తుని నింపి రు 1 రుకుముతో యానెల 20 వ తేదీలోగా చేరునట్లు జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శికి వంపనలెను. అట్టి 20 వ తేదీకి కాంగ్రెసుసభ్యులగు నున్నవారే ప్రతినిధులుగా నుండవలెను. చర్చాసంఘ సభ్యులకూడ కాంగ్రెసుసభ్యులుగా పరిగణించబడుదురు. గడువు 10 వ తేదీనుండి 20 వ తేదీ వరకు ప్రత్యేకముగా హెచ్చించబడినది.

సీ తా న గ రం } ముద్దురి అన్న పూర్ణయ్య,
(Via) కొత్తూరు. } కార్యదర్శి [సంఘము.
6-10-28 } మాన్యు గోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు

ఆంధ్రరాష్ట్ర

సైమన్ బహిష్కార సంఘసభ

ఈనెల 11 వ తేదీని మదరాసులో సమావేశమగును

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ యానెల 11 వ తేదీ ఉదయం గం ౧౦ లకు ఆంధ్రప్రదేశ్ కాభివృద్ధి సమావేశమగును. అందు, సైమన్ సంఘ బహిష్కార విషయమై యోచించబడును. కార్యనిర్వాహకవర్గసభతోపాటు తగు కార్యక్రమము నిర్ణయించుకొనుటకై సైమన్ సంఘ బహిష్కారోపసంఘముకూడ సమావేశమగును. కాన ఉపసంఘ సభ్యులెల్లరు తప్పక దయచేయ ప్రార్థితులు.

ఆత్మకూరి గోవిందాచార్యులు,
కన్వీనరు.

ఆడ ఆసుపత్రికి భూరివిరాళము

నేల్ ప్రభుదాస్ కొఠారిగారి ఉదారత్వము

బొంబాయి, అక్టోబరు 6: - నేల్ ప్రభుదాస్ ప్రభుదాస్ కొఠారిగారు ఆడ ఆసుపత్రికి అక్షయపాత్రలు విరాళము పంపిరి. (ఆ. ప్రె.)

చంటిబిడ్డల ఆరోగ్య వ్యాధులకు నిరసా యకరముగు నుండు.

"FIFTEEN POINTS
FOR
3
MOTHERS."

That is the name of the invaluable book-let given free with every bottle Woodward's "Gripe Water," the one safe remedy for all digestive ailments in babies and young children.

Here is one of the points "Never put baby to sleep using so-called remedies which contain narcotics". Woodward's "Gripe Water" is free from all dangerous drugs.

WOODWARD'S
"Gripe Water"

KEEPS BABY WELL

W. WOODWARD (1920) Manufacturing Chemist,

79 87, Fortross Road, London N. W. 5.

ఉదాహరణకు బాలర్ ప్రతియంబు నుండకలినది.

శ్రీపాద సరసింహం బ్రదర్స్ కాకినాడ వారి వద్ద కొనుగతును.

వెద్ద పురం శిల్ప బట్టలు.

మీ సొమ్ముకు తగిన విలువ }
చాలకాలము వుండునట్టివి }

{ నాణ్యమైననరకులు.
{ నరనమైనధరలు.

మేమూరు, పూనా, మిత్రాను, మారత్, రంజాపూరు, కంజివరం మొదలగు ప్రదేశములలో జరిగిన ప్రదర్శనములలోను మహారాజావలస నాయకులవలన అందరకములను యోగ్యతాపత్రములన్నూ పొంది యున్నాము.

మాయొక్కసరకుల కాగ్యమునకును తక్కువ ధరలనున్న మేము పొందిన బహుమానవరకు నులు యోగ్యతాపత్రములే నిదర్శనములు.

మా శిల్పబట్టలు ప్రతిగ్రామములోను ప్రతిజిల్లమునా పుణ్యం దొరుకును. మా పేరుగల శ్రేష్ఠ మార్కునుమాది బట్టలు తీసుకొనవలెను.

మా వద్దను అన్నిరకములలోను అన్ని నైపుణ్యములలోను శిల్పకండువాల, దోవతులు, శీటలు, శారముడి, పొత్తుకండులు, వర్తింగు, కోటింగు, శిల్పమున్నూ వేసుకొని కోటింగు, కండువాల, దువ్వట్టున్నూ నెం 100 రు లగాదురు 200 వర్క్సు నులు జరిబట్టలున్నూ దొరుకును. వివరములకు యీ విగువ యడ్రుకును వ్రాయుడు.

అలిగ్రాఫిక్ యడ్రు.

వెనల సుబ్బారాయుడు ఆంధు కో,

శిల్పసంఘము.
వెద్దాపురం.

శిల్పసంఘము కాటన్ క్లాత్సు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా

అజ్ఞామలైవిశ్వవిద్యాలయబిల్లు

సలెట్టుకమిటి నివేదిక

అజ్ఞామలై విశ్వవిద్యాలయబిల్లును గూర్చి యోచించుటకు నియమించబడిన సలెట్టుకమిటివారు ఈనెల 4, 5, తేదీలను సమావేశమై ఆదిల్లనందు అసభరుని తోచిన మార్పులను గా జరిచిరి. ఆమార్పులలో ముఖ్యమైనవి యీక్రింద సంగ్రహింపబడినవి.

1. స్థాపకకు అను బిల్లులోని కేటకు శృష్టముగా నిర్వచించబడియుండలేదు గావున ఆ కేటకునకు అర్థము స్పష్టికరింపబడినది.

2. ఈ విశ్వవిద్యాలయమునందు వరీక్షలు పాఠ్యసంహారము దిగ్గ్రీయపొందినవారును మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమునందు ఆ యా పరీక్షలు పాఠ్యసంహారము దిగ్గ్రీయ పంపొందినవారిలో తుల్యముగా చూడవలెనను వచనము తీసివేయబడినది. ఏమన దీనివలన మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ పాఠ్యకలెక్టరునకు ధంగము కలుగును.

3. ఉపాధ్యాయులకు రిటైర్మెంటుకు సలెట్టు కేయటకు ఒక జోర్డు నియమించబడవలెను. గురువ్రాలు తదితరములు వైకు ధాన్యులగారితే నియమించబడవలెను.

4. పురుకొట్టల దివానుగారొక ఎక్కు అఫీసియో సెనేటు సభ్యులుగ నుండవలెను. సెనేటునందు ఎన్నుకొనబడవలిన సభ్యుల సంఖ్య 10 నుండి 12 వరకు హెచ్చించబడినది. ఈ

విశ్వవిద్యాలయపు మొదటి 10 ఏండ్లలోపున సెనేటు సభ్యులు 12 మందికూడ చిదంబరం మిశ్రాక్షికాలేజి పట్టభద్రుల వలనను మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయముందు 7 ఏండ్లు ఆనభవము కల పట్టభద్రులవలనను ఎన్నుకొనబడవలెను.

ఎకడమికు కాన్సిలుకు ఎన్నుకొనబడవలిన సభ్యులసంఖ్య 8 నుండి 4 వరకు హెచ్చించబడినది.

చాన్సలరుగారితే నామినేటు కాబడు 8 సభ్యులలోను 8 గురు నిమ్నజాతుల ప్రతినిధులుగ నుండవలెను.

5. క్లాజు 17 వలన సాంపర్కరిక నివేదిక వైసి శీర్షానములకు గావించుటకు సెనేటున కధికారము కలదు. కాన ఆశీర్వానములు సిండికేటువారిని బంధించునట్లుగ నుండకూడదు.

అదిసీనియా రాజగ రాస్ తపారీగారు ప్రకటించబడిరి. కిరీటధారణగూడ అయినది.

సీమ కమలములకు
(బ్ల్యాజుగరు రకము)

బోగిలాల్ మంగల్జి

కంవెని,

89, సాలవీది, మదరాసు.

మొదటి ముఖ్యమంత్రి చట్టము

ప్రభుత్వ సవరణలు

ఉద్దేశములు: కారణములు

మద్రాసు ప్రభుత్వము మొదటి ముఖ్యమంత్రి చట్టమును కొంతవరకు విలువను మద్రాసు ప్రభుత్వము వారు తయారుచేసి దానిని యీ రాజధానియందు గల మొదటి ముఖ్యమంత్రి చట్టము వారికి విమర్శించి వారియభిప్రాయములను రాబోవు డిసెంబరులో పునః ప్రభుత్వమునకు చేర్చుటకు పంపిరి.

పైచిట్టలనుగల ప్రభుత్వములు కారణములు యీ క్రింది సూచించబడినవి.

1920 మద్రాసు ప్రభుత్వ మొదటి ముఖ్యమంత్రి చట్టమునకు యీ సవరణలు తయారుచేయబడినవి 1928 సంవత్సరమున నొక జిల్లము, 1926 సంవత్సరమున నొక జిల్లము మద్రాసు శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడినవి. కాని తరువాత వీరి యీ సవరణలను కొనబడెను ఇప్పటి క్రొత్త సవరణలుగల చట్టమును ప్రభుత్వ సవరణల సమస్యలను గాక ముఖ్యమంత్రి కాన్సిలుల నిర్మాణమును గురించి విశేషముగా గమనియవచ్చును. అందు ముఖ్యమంత్రి చట్టము తీర్మానము నొకటిగా చేయబడినది.

1. ముఖ్యమంత్రి కాన్సిలులకు ప్రభుత్వము యీ సవరణలను అంగీకరించినచో దానిని విమర్శించుటకు తప్ప తదితర ప్రభుత్వముల విమర్శించుటకు నామినేటు చేయబడవలెనని తీర్మానించుట.

2. ముఖ్యమంత్రి సభకు ప్రభుత్వము ఎన్నికలందు అభ్యర్థులను ప్రోత్సహించుట కర్తవ్యముగా చేయవలెనని తీర్మానించుట.

3. మొదటి ముఖ్యమంత్రి ఎన్నికల జరుగుట.

4. ఎన్నికల విషయమున జరుగుచున్న పనులను నిర్వహించుటకు సర్వత్రా ప్రభుత్వమును నియమించుట.

5. ముఖ్యమంత్రి సభను విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానములను తీర్మానించుటకు 2/3 వంతు కాన్సిలు సభ్యులంగీకరింపవలెనని.

6. ఉద్యోగముల చేర్చుటకుగల లక్ష్యముల కధికముగా రాబడిగల ముఖ్యమంత్రి కాన్సిలులను కాన్సిలు నిర్మాణములో ప్రభుత్వము కలిగియున్నందున నిబంధనలు.

7. ముఖ్యమంత్రి యద్యోగముల రాష్ట్రమునందు ఒక ముఖ్యమంత్రిని పునః ముఖ్యమంత్రిగా పంపబడుచుండుట కధికారమును కల్పించుట.

8. సామాజికాధికారులను వివాదములను పరిష్కరించుటకు ప్రభుత్వమును గావించుట. అందులకు సానికాధికారుల సంయుక్త సంఘముల సేర్పరచుటకు సానిక ప్రభుత్వమువారికి ముఖ్యమంత్రి సానికారముండవలెనని.

అ పైని కనుగొనబడినవి యీ క్రిందివిధముల గావించబడెను. 1. ఉద్యోగములకు కొంతవరకు భూమి పైని పన్ను ఉండవలెను. 2. వ్యవసాయమును భూములకాక తదితర భూములపై భరించుటకు పన్ను జేయవలెను. 3. అభివృద్ధి చేయబడినచో దానిననుసరించి పన్ను పెంచుట. 4. పన్నులను, 5. నీటిపన్ను, (డెయిలీ) పన్ను విధించుట. కంపెనీలపై పన్నును పెట్టుబడిపై గాక రాబడిపై విధించుట.

యీ చట్టములను మితిమీరినవి. బండ్లు, జంతువులు మొదలగువానిని పన్నుకు నిర్బంధము సేర్పరచుట. అందు ముఖ్యమంత్రి పరిపాలనను బట్టి టోయిగేటులను ఉంచుట జేయవలెను.

నామినేటుపద్ధతిని తీర్మానించుట

నామినేటు పద్ధతి యీ చట్టము తీర్మానించబడును. ఈ రాజధానిలోగల మహమ్మదీయులు భారత క్రైస్తవులు ఆదివాసులు అను మాదు మైసూరి సభ్యులకు ముఖ్యమంత్రి కాన్సిలులందు సభ్యత్వమును ప్రత్యేకించబడును. తదితర మైసూరి సభ్యులవారికగుడ ప్రత్యేక స్థానములు నిర్ణయించబడి ముఖ్యమంత్రి నియోజకవర్గము చే సెన్సు కోసబడునట్లు చేయవలెను. ఈవిధమున సాంఘిక నియోజకవర్గములను తీర్మానించి మైసూరి సభ్యులకు ప్రాతినిధ్యము కల్పక జేయవలెను.

యూరప్షియనులకు అంగీకరించినవిలకు పైని పేర్కొనబడినట్లు సానముల నిర్ణయించబడినవి సరిపడదు. ముఖ్యమంత్రి కాన్సిలు సభ్యులందు అభ్యర్థకుల ఒక ప్రభుత్వోద్యోగి హాజరుగల అవసరము యీ సేక కారణములచే తీర్మానించబడినది. నామినేటు సభ్యులలో ప్రభుత్వోద్యోగి యొకరుండవలెనని చేర్చుట అనేకమంది కోరిరి. ఈ కారణములను యీ సవరణల అంగీకరించిన ఉద్యోగుల ముగ్గురు ముగ్గురు సభ్యులు నామినేటు చేయబడవలెను. నామినేటు చేయబడిన ఉద్యోగసభ్యులు చేర్చుటగాని వైస్ చేర్చుటగాని సెన్సు కోసబడునట్లు.

మొదటి ముఖ్యమంత్రి యొన్ని కలు జరుగవలెను

ప్రస్తుత చట్టమునందు ఎన్నికలను సభ్యులలో మొదటి ముఖ్యమంత్రి తీర్మానించుట ఎన్నిక జరుగుచుండవలెనని కలదు. ఈ చట్టము తీర్మానించబడు సానముల కన్నీటిని గూడ నియోజకవర్గ మంతయు సభ్యుల చేర్చవలెను. అందుచే ప్రస్తుత చట్టమునందు ఉన్నవిని కల్పించుట. కాన మొదటి ముఖ్యమంత్రి ఎన్నికలను సానముల చేర్చవలెనని ఒక్కసారి జనరాలెత్తును జరుగునట్లు చేయవలెను. ఈ సారి తీర్మానించు సానములను నిర్ణయించుటకు అన్నిటికీకూడ మొదటి ముఖ్యమంత్రి జనరాలెత్తును. దీనివలన ముఖ్యమంత్రి సభ్యులలో సభ్యులందరినీ సెన్సు కోసబడి వారినికావలెనని పొందగలగు చేర్చుట తీర్మానించబడినది.

ఎన్నికల ప్రక్రియలు

ముఖ్యమంత్రి సభ్యుల కార్యములను సర్వత్రా పర్యవేక్షించుట యొక్క ఉద్దేశ్యము నియమించుట అవసరము. ఎన్నికల వ్యవహారములను ఎన్నికల జరుగులేదని నిర్ణయించుట మున్ను కార్యము తీర్మానించుట ప్రభుత్వమును ఉద్యోగులను జరుగవలెనని.

చేర్చుటను తీర్మానించుట

ప్రస్తుతము ముఖ్యమంత్రి సభ్యులవారిచే గావించబడిన తీర్మానముననుసరించి ప్రభుత్వము చేర్చుట తీర్మానించబడుచుండెను కాని యీ చట్టము చేర్చుట వ్యయ సమర్థముగ నడువవచ్చునని తీర్మానించవలెనని 2/3 వంతు కాన్సిలు సభ్యులు తీర్మానముగావించినను అట్లు చేర్చుటను తీర్మానించుటకు సానిక ప్రభుత్వమును కధికారముగలదు.

కార్యనిర్వాహక ఉద్యోగులు

ప్రస్తుత చట్టము ప్రకారము ముఖ్యమంత్రి సభ్యులకు వసూలు చేయించుటకు చేర్చుట కధికారముగలదు. కాని వోల్టేజిడ్ శాధారణము చేర్చుట యీ కార్యములకు చక్కని నిర్ణయించబడినది. అందుచే సీకార్యములను చక్కని సర్వత్రా పర్యవేక్షించుట కధికారముగలది కలిగియున్న ముఖ్యమంత్రి సభ్యులలో నొక కార్యనిర్వాహక ఉద్యోగిని నియమించవలెనని సానిక ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించుట కధికారము యీ చట్టము ప్రకారము ఉన్నది. ఇటువంటి కార్యనిర్వాహక ఉద్యోగి ముఖ్యమంత్రి కాన్సిలు ఉద్యోగమునందు అధికారముగలదు. ఈవిధి విధిలు మద్రాసు కార్పొరేషన్ కమిషనరుగారి విధిలను బోలెడుండును. ఈతరు దివ్యులకు తెలియ గ్రహించుటకు తక్కువగా ఉండవలెనని సానిక ప్రభుత్వము వారి యీ సవరణలచే ముఖ్యమంత్రి కాన్సిలువారిచే నియమించబడవలెనని.

ముఖ్యమంత్రి ఉద్యోగులు

ముఖ్యమంత్రి ఉద్యోగులలో ఇంజనీర్లు ఆరోగ్యాధికారులు మున్ను ఉద్యోగులను రాష్ట్రములో నొక ముఖ్యమంత్రి సభ్యులందరికీ యీ ఉద్యోగులను బోలెడుండునట్లు నిర్ణయించబడినది. ఇందులకు యీ ఉద్యోగులకు ఉత్తమ వారు వచ్చుటయేగాక వారియొద్దములకు భంగములేక పోవుటయు జీతములందు ప్రామాణ్యము సక్రమముగ జరుగుటయు కూడ కలగును.

ముఖ్యమంత్రి సభ్యుల తగాదాలు

అందు ముఖ్యమంత్రి సభ్యుల తీర ఒక ముఖ్యమంత్రి సభ్యుల ముఖ్యమంత్రి సభ్యుల తగాదాలిగలవలెనని పరిష్కరించుటకు సానిక ప్రభుత్వము కధికారము యీ చట్టము ప్రకారముగలదు. అట్టి తగాదాలను పరిష్కరించుటకు సానిక ప్రభుత్వమువారు ఒక ముఖ్యమంత్రి సభ్యుల నియమించవచ్చును.

పన్నులు; హాసీలు

ఈ చట్టము ప్రకారము పన్నులు, హాసీలు పద్ధతులలో చాలవరకు మార్పులు జేయబడినవి. ఆదీ పన్ను సంవత్సరమునకు మార్పులకు అర్హులైనవి కొకసారి నిర్ణయించబడుచుండును. ఇండ్లపన్ను కంటే భూమిపన్ను తక్కువగా ఉండును. వ్యవసాయమునకు భూములకాక తదితర భూములపై సాంవత్సరికాదాయము ననుసరించిగాని పెట్టుబడిననుసరించిగాని పన్నులు నిర్ణయించబడును. పీఠులకు పరిశుభ్రతకు మున్ను పరిశుభ్రత కార్యములకు ఇప్పుడిప్పుడు జీతములకు బదులుగా పన్ను నిర్ణయించబడును.

నీటిపన్ను (డెయిలీ) పన్నులను జేయవలెనని మైసూరి చట్టముగాని ముఖ్యమంత్రి కాన్సిలువారు సానిక ప్రభుత్వమువారి యనుజ్ఞను పొందవలెను.

కంపెనీలపై పన్ను

కంపెనీలపై పన్నులందు యీ చట్టము ప్రకారము రాబడి ననుసరించి నిర్ణయించబడునట్లు పెట్టుబడి ననుసరించి యుండవలెనని.

యీ చట్టములపైనిపన్ను

యీ చట్టములపై యీ చట్టము ప్రకారము ఒక్కసారిగా తీరే పన్ను విధించబడును. అనగా యీ చట్టములందు వారు ఉన్నవలెగాని తీర ఆదర్శములను సేవను వారు చేసినవలెగాని యీ పన్ను విధించబడును. ఈ కారణమున యీ చట్టములపై పన్ను రెట్టింపు చేయబడదు.

హాసీలు పాకలు

అందు ముఖ్యమంత్రి సభ్యుల ఒక ముఖ్యమంత్రి సభ్యుల ఒక డిస్ట్రిక్టులో ముఖ్యమంత్రి వారి వారి పరిపాలన ప్రాంతములలో హాసీలు పాకవిషయమున తగాదాలు తరుచుగ సంభవించుచున్నది. కాబట్టి నిర్ణయించుట హాసీలు పాకలను నిర్ణయించుట నీ చట్టము ప్రకారము మొకపద్ధతి యేర్పరచబడుచున్నది.

ఇతర విషయములు

ప్రస్తుత చట్టము ప్రకారము మైసూరి సభ్యులను ఎన్నికలను నిర్ణయించుట. చేర్చుట లేనపుడు ఆ కార్యములను జూరుకు మైసూరి సభ్యులకు బదులగును. అందుచే మైసూరి సభ్యుల నిర్ణయించుట ఎన్నికలను నిర్ణయించవలెనని యీ చట్టమునందు.

సానిక ప్రభుత్వమువారి యనుమతిని పొంది ముఖ్యమంత్రి సభ్యులను వారు కొన్ని ప్రత్యేకములను మార్చుటగా చేయవచ్చును.

కమేజి మాకాతా దారుల సంఖ్య వేనకు వేలుగా వృద్ధియగుటకు గల ముఖ్య కారణముల గమనింపుడు!

1. వారి ఇష్టము. మేరకు సకాలమునందు సగలను అందముగా తయారుచేసి యిచ్చుట,
2. స్వచ్ఛమైన కాసులను, సీమెంటుని యుపయోగించుట,
3. వారికాలమును వృధాపుచ్చక వచ్చినదే వారిపనిని తక్షణమే గమనించుట,
4. ధనవంతులు, బీదవారను వ్యత్యాసము లేకపోవుట,
5. సగల విషయములలో ప్రజలకు సహాయము చేయుటయే ముఖ్యోద్దేశముగా నుండుట,
6. న్యాయమైన ధరలు, నాణ్యమైన పనితనము మున్నగువియే,

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 125, చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్ రైఫ్ ఆమ్యారెస్ కంపెనీ లిమిటెడ్ (ప్రైట్ నెటివ్ మెంటులో యిన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

బొంబాయి బ్రాంచి నెం. 50-52 చర్చి గేట్ స్ట్రీట్ మూలధనము. ఒక కోటి రూపాయలుకు మించినది. ధనమంతయు ఇండియాలోనే యిన్ వెస్ట్ చేయబడునది. (4617)

యం. యం. నాదన్, ఆర్. వెంకటాచారి, ఆంధ్రజిల్లాలకు ఫిఫ్ వ జెంటు ఫిఫ్ వ జెంటు. పెర్రీ, మదరాసు.

కృష్ణాజిల్లా సర్వపక్ష

సమావేశము

(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడ, ఆక్టోబరు 9-నేటి సాయంత్రం 8 గంటలకు మ్యూనిసిపల్ హాలులో భవనసమన్వయ కృష్ణాజిల్లా ఆర్థిక సమావేశము శ్రీమతి చాక్లరు అనిలిసెంటుగారి యధ్యక్షత క్రింద జరిగినది.

సభ్యులు ఆధ్యక్షురాలిని సత్కరించుచు ఆశీర్వాదం భాగ్యములను శ్రీమతి సి. రాజగోపాలాచార్యులవాటిల నువ్వనిది.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుల యువన్యాసము

ఈ సభాసభ ఏతెంచిన వికారములను ఈ కృష్ణాజిల్లా సర్వపక్ష సమావేశము సర్వసమన్వయ కృష్ణాజిల్లా ఆర్థిక సమావేశము శ్రీమతి చాక్లరు అనిలిసెంటుగారి యధ్యక్షత క్రింద జరిగినది.

నూతనశక ప్రారంభము

మన దేశముయొక్క రాజకీయజీవనమును నూతనశకము ఇప్పుడే ప్రారంభమైనది. ఈ నూతనశకము విక్రీలి ప్రాముఖ్యత జూపించునది మాత్రమేగాక విక్రీలి ఒడుదులతో కూడినదిగా కూడా ఉండగలదు.

1928 తో ఆంధ్రమొండినదతో ఏమిజరిగినదోచూడము. 1927 ఫలితం మన సభాసభ సమావేశాలు నేనానాకు రాత్రుల హోదాలో సమరమును సర్వసమన్వయ కృష్ణాజిల్లా ఆర్థిక సమావేశము శ్రీమతి చాక్లరు అనిలిసెంటుగారి యధ్యక్షత క్రింద జరిగినది.

నెహ్రూ నివేదిక

1928 ఫలితం మనెలలో సర్వపక్ష సమావేశము నెహ్రూ ఉపసభాసభ నిర్వహించినది. ఆ ఉపసభాసభ వారు భారత రాజకీయ పరిపాలనా ప్రణాళికయొక్క సభ్యులను నిర్ణయించిరి.

నెహ్రూ ఉపసభాసభ వారు నిర్వహించిన 188 వేలకుల నివేదికయందు భారతీయులు రాజకీయజీవనమును విస్తృతముగా నిరూపించుచున్నది. 1928 మేము ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజకీయ జీవనమును తీరవలసినవిషయము ఇందలి ప్రాశస్త్యమునుగూర్చి జేరుగచెప్పలేము.

నాషణి శబ్దానిధుంటువు.

మూలకయొక్క 85000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. కావ్యశాస్త్రమును కలది 3-4-0 అంశములను సమస్తముగాను వున్నదే భక్తములందరూ యూహాని ఆయాశబ్దములను గలవు.

తరుణముమించి బోవడమునుమీ విశాల శబ్దములకు గురించి తెలుసుకొనుటకు.

కావ్యశాస్త్రమును కలది 3-4-0 అంశములను సమస్తముగాను వున్నదే భక్తములందరూ యూహాని ఆయాశబ్దములను గలవు.

కావ్యశాస్త్రమును కలది

తలశబ్దములకు శాధునింతి దివ్యావృతము

శబ్దములకు శాధునింతి దివ్యావృతము. శబ్దములకు శాధునింతి దివ్యావృతము. శబ్దములకు శాధునింతి దివ్యావృతము.

ఓ లో ది ల్ బ హా రు (దివ్యరూ)

విశాఖపట్టణమునందు, నేటి రోజునందు విశాఖపట్టణమునందు, నేటి రోజునందు విశాఖపట్టణమునందు.

Table with 2 columns: Price and Quantity. Row 1: 1-4-0, 1-4-0. Row 2: 1-4-0, 1-4-0.

నమూనా నీనారెండకాల బొమ్మ స్థాపించి సంపదించును. సువాసన కాదు 1-3 అనా 1

అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ.

288, ఆమ్మమ్మమ్మ మార్కెటు, బొంబాయి. 20 2 10

దేశమందంతటను సర్వపక్షములవారిచే నంగీకరించబడిన నెహ్రూ నివేదికయే ఆదేశమునకు జవాబు. (బ్రిటిషు వా రి వా రు భారతీయుల యశశయలు సమస్తముతో తెలుసుకొనగోరిన వానినన్నిటిని యందుగనవచ్చును.

నివేదికయొక్క ప్రాముఖ్యత

నెహ్రూనివేదికయందలి ఈ క్రిందివిషయములు ముఖ్యమైనవి కేంద్రీకరించును. 1. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమును చేరి స్వతంత్రపాలనను గలసియున్న దొమియనుల యొక్క ప్రభుత్వవిధానమును తక్కువగా రాజకీయపరిపాలనా ప్రణాళికను భారతీయులను సమర్థింపగలదని నివేదికయందు యాభిప్రాయపడినది.

2. హిందువులను మహమ్మదీయులను మధ్యయును రాజకీయభేదములను సఖ్యతగా సవరించుకొనుటకు ఇదివరకెన్నడును నిరూపించని విధమున,

1. విశ్రాంత నియోజకవర్గములను నిర్మాణము చేయుటకు,

2. ఉత్తర పశ్చిమరాష్ట్రమును తెలంగాణరాష్ట్రమును నిర్ధారణము నిర్ణయించుటకు,

3. తక్కువసంఖ్యగల సంఘములకాకి తన నిర్బంధములతో పరిమిత సంఖ్యగల ప్రతినిధులను ఎన్నుకొను హక్కు నంగీకరించుటకు,

4. ప్రజల ఇష్టమునుబట్టియు, భావనబట్టియు, విజ్ఞానమునుబట్టియు రాష్ట్రాధికారము చేయవలసినయు నూచించి యున్నారు.

5. పరియోగ స్వదేశీరాష్ట్రాలకు విగిరిత భారతదేశ మనకును వర్తననుబట్టి సంబంధములను సర్వపక్షములతో యుండవలసిన సంబంధములను నిరూపించియున్నారు.

ప్రస్తుతకర్తవ్యము

అనిలిసెంటుగారిరును, విజయరామచంద్రులగారును, భగవానులగారును, శ్రీవాడఅయ్యంగారును హిందూ దేశమును స్వరాజ్యపరిపాలనా ప్రణాళికను నిర్ణయించి ప్రయోగించియున్నారు.

ఇంతిశబ్దంతో ఇంతిపక్షంతో భారతీయభావముతో నిర్వహించిన నివేదికను మనచేయుటయందు ప్రచారణచేసి దివ్యావృతముల కృషిచేయుటకా లేక దీనికి భగ్గుముకల్గచేయుటకా? ఈ సమావేశముందలి సభలను దేశమందంతటను గావించి ప్రజల యందంతటను ఈ నివేదికయందలివిషయము యశశయలను వ్యాపింపజేయవలెను.

దీని జేరుగనివా రుండవలెను స్వయముగా చదువుకొని అర్థము చేసుకొన లేనివారి యుపయోగము కొరకు తెలిసినవారు చదివి బోధించవలెను. ప్రస్తుతము మనదేశ మందున్న రాజకీయపక్షముల రందరు ఈ ప్రణాళికను దేశమందంతటను వ్యాపింపజేయవలెను.

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాశయము

ఇందునుగూర్చి మన దేశమును స్వర్థ ప్రారంభించుట విక్రీలి దురదృష్టము. లేకగా నుండగానే దీనిని మంచిచేయ

వజ్రము. ఇట్లుగానే జేడికను ఆమోదము నిచ్చినంత మాత్రమున మద్రాసు కౌన్సిలువారు తీర్మానించిన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకు వ్యతిరేకముకాదు. ఈ యంశము నిజేడికయందు విపులముగ ప్రకటించబడియున్నది. మనశాంతిలో సౌజన్యము చేశేయేమార్గరతి వృద్ధిచేసి అనవసరమును వ్యర్థమును సానము చేయుచు చేయవలసిన మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాను. అట్లుగాక, ఈ ప్రజాభివృద్ధి ప్రజామోక్షము పొందకుండ భగ్నమైనచో మహాత్మా గాంధీగారు నడిపినట్లు గొప్పదగు జాతీయ విమోచనవాదకముగా పర్యవసానము పొందక మానదు.

మన అధ్యక్షులగు అనిబిసెంటుగారి నుండి ఇతర జేత వాయులు ముఖ్యముగా కేర్చుకొనబడిన జేమనగా:— ఆమె మిక్కిలి శ్రమతో నిద్రపట్టిన కామకావల్లాఫ్ ఇండియాబిల్లును ఆమె వదిలిపెట్టి నెహ్రూ నిజేడికయొక్క ప్రచారకారిత్రైనిరంతరము కృషిపట్టుచున్నారని అట్లే ఇతరజేతలను ఉదార భావము చూపినచో మనకు విగ్నిజమును సిద్ధియగుచున్నది.

పిమ్మట అధ్యక్షురాలగు శ్రీమతి బిసెంటుగారి యువశాస్త్ర పనులనుబట్టి కొన్ని భాగముల నందు పొందు పరచుచున్నాను.

1917 సం॥ రము నోకసారి జైల్లోకి తెచ్చుకొనుచు. ఆ సంవత్సరము క్రొత్త జైలు నిర్మించబడినది. అంతకు పూర్వము కౌన్సిలువారు కొద్దికొద్ది సంస్కరణల నిమిత్తం ప్రయత్నించుచుండిరి. 1917 లో హిందూ జేతముల దృక్పథమును తెలుపుచు. హిందూజేతము తన వ్యవహారమును తాను చూచుకొను అధికారమునకై ప్రయత్నించుచున్నది ఆ సంవత్సరము క్రొత్త ఆంధ్రోళన ప్రారంభమయ్యెను. అప్పుడు వారు చేసిన ఆంధ్రోళన అయితే గవర్నమెంటువారు తమకు (అనగా అనిబిసెంటుగారిని) యితర వాయులను నిర్బంధ నివాసమునందుంచి చేసిన గవర్నమెంటువారి పారవాయముల జేతమునకు గొప్పమేలు కలిగెను. ప్రపంచముయొక్క దృష్టియంతయు హిందూ జేతముయొక్క దుస్థితి వైపుకు ఆకర్షించబడినది. ఆ ఆంధ్రోళన సంస్కరణములను త్వరలో రప్పించగలిగెను. హిందూజేతము జర్మనీయుద్ధ సమయమున బ్రిటిషు రాజ్యముపట్ల గొప్ప అపరచునతో మెలంగెను. బ్రిటిషుజేతమునకు తటస్థించిన ఆపదను ఊతగా గైకొని హిందూజేతము మేలుపొందిన పేషీంచలేదు. పైగా బ్రిటిషురాజ్యమునకు కావలసినంత నైపుణమును ద్రవ్యమును సాయముచేసి తోడ్పడెను. సరే. ఆకాలములో హిందూమెంటులోను యితరవోటుకు హిందూజేతముగూర్చి ముంచుటలు చెప్పబడినవి. అయితే హిందూజేతమునకు తాము పొందిన సహాయమునకు బదులుగా చేసినయుపకార మేమో చూడము. వారు మన కిచ్చిన సంస్కరణలు మనకు తృప్తికరముగ లేకుండెను. మనజేతములో ప్రబలిత వీరతనము చదువు లేకపోవుట యెట్లు తొలగిపోవలెనో అనే బిగ్గయము మనకు ఆంధ్రోళన పర్యవసాని. నూటికి 60 మందికి తినుటకు తిండి లేదు. ఇది చాల దురదృష్టము. చదువు లేకపోవుట తుదకాచే పీడింపబడుచున్నట్టియు యాదేతము యెటుల బాగుపడగలదు? మేజిస్ట్రేటులతోయు ప్రతిజాతిలనకూడ ప్రపంచమునకు ఒక గొప్ప సందేహము వెల్లిడి కావలసియున్నది అని పక్కాచేందియుండెను. హిందూజేతము ప్రపంచమునకు మహత్తరమైన సందేహము నొసంగియుండెను. అట్టి సందేహము నింకను మానవకోటికి బోధించవలసియున్నది. అస్వాతంత్ర్యమైన హిందూజేతము ప్రపంచమునకు నెట్లు నొసంగగలదు? ఎట్టి మహాకార్యమునకైననూ స్వాతంత్ర్య మత్యవసరమై యున్నది. బ్రిటిషు ఇంగ్లాండుజేతమున బాలకుల ఆదేశమునందలి మహాపుష్కల జీవితములనుగూర్చియు, ఉపదేశములనుగూర్చియు బోధ జరుగును. మన జేతమున నో అట్లు కాదు. మన జేతమునందలి బాలురకు శిక్షావీక్షణి రాజయొక్క చరిత్రను చక్కగ బోధించుటకు, పిలువకపోగా శిక్షావీక్షణి బంధిపోవుటకొంగ అని యింగ్లీషువారిచే ప్రాయబడిన పుస్తకములు పఠింపబడుచున్నవి. అనేక సమస్యలు, పారశక్తియు తొలగినగాని పరిష్కరింప బడజాలవు. అధ్యక్షుని సానము చూడుడు. ఆరాజ్యము స్వదేశ ప్రభువులను బాలింపబడుటలను సేగదా అచ్చట జేతాభివృద్ధిరములను పనులు జరుగుచున్నవి. అధ్యక్షుని ప్రభువు విశోభాభివృద్ధిరమునందలి సంచారముచేసి వచ్చి తమ జేతమునందు అనేక గొప్ప మార్పులను జేసి తన ప్రజలకు అనేక సౌభాగ్యము లొనగూర్చు జూచుచున్నాడు. తన జేతమునందలి విద్యార్థుల నితరజేతములకు పంపి చక్కని తరీఖరు చేయించి తన జేతమునందలి విద్యార్థులను పెంపొందించ యత్నించుచున్నాడు. హిందూజేతము పరరాజులచేత పాలింపబడినంతకాలము వారి జేతముయొక్క మేలులకు మాత్రమే ప్రయత్నము జరుగుచుండునగాని హిందూజేతముయొక్క ఆభివృద్ధికి తోమాత్రము సాయము జరగజోరు.

పిమ్మట అనిబిసెంటుగారు లక్ష్మీపట్టణమునందు జరిగిన సర్వతత్వ సమావేశమునగూర్చి సమగ్రముగా చెప్పి నెహ్రూ నిజేడికను యెల్లరు అంగీకరించవలయునని నుడిచిరి. లక్ష్మీపట్టణమునందు హిందూజేతముయెల్లరు ఏకాభిప్రాయమునకు వచ్చుటవలన బ్రిటిషుజనుల గుండెలలో పెద్దపిడుగుపడినట్లయ్యెననిరి.

అందువలన అనిబిసెంటు ఒక విధమున మంచిజేసినది. ఇప్పుడు జేతముల కర్తవ్యమేమనగా 1915-1916 సంవత్సరములలో కౌన్సిలు ప్రజాభివృద్ధి యెట్టి ప్రచారము జరిగినో యప్పుడును అటులనే జరగవలెననిరి. నెహ్రూ నిజేడికను గూర్చి భేదాభిప్రాయములు వలదనిరి. జేతముయెల్లరు యప్పుడు అనుపదమును నిస్పృహత అనిబిసెంటుగారు తమ విచారమును వెల్లడించిరి. ఎల్లరు నెహ్రూ నిజేడికను ఆమోదించవలయునని అందరిని కోరిరి. పిమ్మట ఈవిధము తీర్మానములు ఆమోదించబడినవి.

తీర్మానములు
9-10-28

(అ) సర్వతత్వసభవారిచే నేర్పాటుచేయబడిన ఉపసంఘమువారు చేసినకృషికి ఈ సభవారు మిక్కిలి వ్లామించుచున్నారు. మరియు ఉపసంఘమువారు నిద్రపరచిన నిజేడికను సర్వతత్వసభవారు లక్ష్మీపట్టణమున సమావేశమై అంగీకరించిన ఈ కింది తీర్మానమునకు ఈ సభవారు సంపూర్ణముగ ఆమోదమును తెలుపుచున్నారు:—

“సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును అదర్శముగా నిర్ణయించుచున్న పక్షములవారియొక్క స్వాతంత్ర్యమునకు ఎట్టిబాధ కలుగకుండ.”

(1) హిందూ జేతమునందు సాపేక్ష పరిపాలనాధర్మ బాధ్యతాయంతముగా నుండవలెను. అనగా ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడునట్టియు సంపూర్ణ హక్కులు కలిగినట్టియు కావలసి తీర్మానమునకు లోబడియుండు కార్యనిర్వాహకవర్గము కలదిగా నుండవలెను.

(2) “ఏదేదర్భములోను సర్వపరిపాలకలిగియున్న దౌమినియనుల ప్రభుత్వపద్ధతికంటె తక్కువదిగా నుండవలెను.”

(అ) ఈ సభవారు లక్ష్మీపట్టణ సమావేశమున రంగీకరించిన ఇతరతీర్మానములనుకూడ ఆమోదించుచున్నారు.

(ఇ) ఈ జేతముయొక్క రాజకీయవిషయములందు నియమబద్ధముగా కృషిచేయుచున్న సర్వపక్షములవారిని ఈ (లక్ష్మీ) పరిపాలనాప్రజాభివృద్ధి నిర్ధారకు నిరంతరము ప్రచారజర్యుటకు ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

అభిలషిత సభవారి ఆమోదమునబడిన నెహ్రూ ఉపసంఘమువారి నిజేడికను కృష్ణమండలమున ప్రచారణ చేసి సర్వజనుల ఆమోదమును పొందుటకు తత్పరికారకు కృషి చేయుటకు ఈ సభవారు ఈ క్రిందివారిని ఉపసంఘముగా ఏర్పాటు చేయుచున్నారు.

అధ్యక్షులు:—భో. కట్టాభి శీతారామయ్యగారు.
ఉపాధ్యక్షులు:—గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యగారు ఆయ్య
జేవర కాశీశ్వరరావుగారు సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు.
కార్యదర్శులు:—పెద్దల్ వెంకట శుబ్బయ్యగారు చె
దకుపల్లి వెంకటప్పయ్యగారు నల్లూరి పాపయ్యగారు .With
power to add ఆయ్యలకి వెంకట రమణయ్యగారు.

ఆదాలతు-మునసపు తా॥ వరంగల్
జిల్లావరంగల్, కోర్టునుంచి
నంబరు మకన్దనూ, 1882 ఫఫలి రిజిస్టరు నంబరు 1.
వాది:—కాటపల్లి నరసింహ రామయ్యకాస్త్రీ.
ప్రతివాది:—వడ్డపూడి లక్ష్మీకారాయణకాస్త్రీ.
దావా:—రూ. 552 8-5
వడ్డపూడి లక్ష్మీకారాయణ :||
పు॥ 25 పం॥ కులం ప్రావ్యాముకు, సా॥ యలక (బి
టిపు.

తెలియజేయడము ఏమనగా, సదరు ప్రతివాది వైర
దావదాఖలు అయిన తదుపరి పెక్కుసార్లు సమ్యములు జారీచే
వుంటిమి కాని, తాముకాలేదు. ఇప్పుడు యాయుష్యుర
ద్యారాఖిలి యయ్యడము, ఏమనగా, సదరు మొక్కద్దనూ పె
టిమ.10 అయ్యారు ప్పు 1888 సా॥ సామవారం చక్ 15 అట్టో
బరు ప్పు 1928 ఇఫలి నాయకా అయి పుచ్చిది. యాపిటిమ
నూలో హోజరు అయిన స్వకలిక పక్షియద్యారా వైరతి ఇయ్య
వలసినది. వర్తబాబిత కార్యేటి భలుపు డంకాగలకు.

మునిసిపు వరంగల్.

 Chemical Diamonds,
guaranteed hardness and
brightness, Equal to
genuine Diamonds.
Prices Rs. 5/- to Rs. 10/- per carat.
Apply to:—Full particulars
AMERICAN CHEMICAL DIAMOND Co.,
3, General Muthia Mudali St.
TEL. "THEJUS". **MADRAS**

ఆంధ్ర పత్రికా సంవత్సరాది సంచిక

7, తంబు శెట్టిపేటి, చెన్నపురి
ఎప్పటితీరున రాజోపు శుక్ల సంవత్సరాది సంచికను బ్రకటింపజేయుచున్నాము. అందు సారస్వత, సాంఘిక, రాజకీ, యార్థికాది విషయములకు సంబంధించిన వ్యాసములు ప్రకటింపబడును. తాము పూర్వమువలెనే దయయుంచి అమరాల్యములగుతమ వ్యాసములతో సంచిక నలంకరించి మోయు ద్యముమునకు దోడ్పడ బ్రార్థితులు.

ఈ సంచికయందు విషయవిభాగమును గాంచి విచి యేవిభాగమునకు సంబంధించిన వ్యాసముల నావిభాగమునందే ముద్రించి సంచికను ఉగాదినాటి కాంధ్రుల కర్పింపఁ దలచినాము. నియమితకాలమునకుఁ బూర్వమే వ్యాసములన్నియు మాకుఁ జేరినగాని అట్లు విషయవిభాగమును గావింప ననుకూలముగానేరదు. సంచికాముద్రణ మారంభించిన పిదపఁ బంపు వ్యాసములను సంచికయందుఁ జేర్చుటకు వీలుండదు. కావున వ్యాసములు 30 నవంబరు 1928-వ తేదిలోపల మా కందవలెను. ప్రతివ్యాసమునను ‘సంవత్సరాది సంచిక’ అని ప్రాసియుండవలెను. వ్యాసములును, వానికి సంబంధించిన చిత్రములును, ఇతరచిత్రములును, సంపూర్ణ వివరణములతో నియమితకాలమునకుఁబూర్వమే మాకుఁ బంపుదురుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాము,
చిత్తగింపుడు
కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు,
ఆంధ్ర పత్రికాధిపతి.

నెహ్రూ రిపోర్టు

శాసనసభలో మహమ్మదీయ ప్రాతినిధ్యము
మద్రాసు శాసనసభయొక్కయు భారత శాసనసభయొక్కయు మద్రాసు మహమ్మదీయ సభ్యులు 6 వ తేదీ సాయంకాలమున సమావేశమయిననెహ్రూ రిపోర్టుగూర్చి చర్చించిరి. తీర్మానమేమియును గావింపబడలేదు. కాని మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేక నియోజకవర్గము లుండవలెనను అభిప్రాయమే ప్రబలముగా నున్నట్లు తెలియుచున్నది.

హాజీ తీర్థయ్యాత్రికులు
గూర్చి యాక్రింద తీర్మాన మేకగ్రీనముగా నామోదింపబడెను. దక్షిణ యిండియా నుండియు ముఖ్యముగా వ్రొయిల్లు నెట్టిల్లెంబు మలయా ప్రాంతములనుండియు పెడలు హాజీ తీర్థయ్యాత్రికులు అనేక సంవత్సరముల నుండి చాలయి బృందల ననుభవించుచున్నందున వీరికొరకు మద్రాసు శేవుతేనబడుట అత్యవసరమని ఇండియా ప్రభుత్వమునకు యాసభవారు పన్ను విందుచున్నారు.
(అ.నె.)

మద్రాసు సంగీత విద్యార్థుల

ఈ విధమున మద్రాసు గాన విద్యార్థులకు విరాళముల నొసగి అందు సభ్యులుగ జేరిరి.

హామతులు షర్ ఎస్. ఆర్. అబ్దుల్లా శెట్టిగారు	500
ఎస్. ఎ. అబ్దుల్లా శెట్టిగారు	500
జీవితసభ్యులు. రా.సా.వి.రంగనాథకలునాయుడుగారు	100
డి. బ. బాలసుందరం నాయుడుగారు	100
డి. బ. పల్లా నుడుస్వామిశెట్టిగారు	100
కె. వి. కృష్ణసామి అయ్యగారు	100
ఎస్. దొరైస్వామి అయ్యగారు	100
జయరామ నాయుడుగారు	100
అలతూరు నాదమనిశెట్టిగారు	100
ఎ. తిరునెంగడలైక్ శెట్టిగారు	100
కె. భావ్యం అయ్యగారు	100
జయరామ అయ్యగారు	100
టి. వి. శుభాచార్యగారు	100
ఎస్. రాజగోపాలాచార్యగారు	100
డా॥ యు. రామారావుగారు	100

చెన్నపురి శాసనసభ

ప్రశ్నోత్తరములు

చెన్నపురి శాసనసభ వారి యుద్దయము 11 Xollలకు తిరిగి సమావేశమైనపుడు ఈ క్రింది ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను.

మొట్టమొదట ప్రాజెక్టునకు సిమెంటు తెండరులు

కె. కోటిరెడ్డిగారు ఇటుల ప్రశ్నించెరి. (ఎ) మొట్టమొదట "దాము" ను నిర్మించుటకు ప్రభుత్వమువారు సిమెంటు నుకయోగించుచున్నారా?

(బి) హిందూదేశములో తయారు చేయబడిన సిమెంటు నుకయోగించ దలచిరా, విదేశపుసిమెంటు నుకయోగించ దలచిరా?

రెవెన్యూ సభ్యుడు:—(ఎ) నూటికి 80 వతులు సిమెంటును 20 వతులు కర్కసి కలిపి ఉపయోగించుచున్నార. (బి) సిమెంటు ఇండియాలో తయారు చేయబడినదే.

టి. ఆదిశారాయణశెట్టిగారు:—ప్రభుత్వము వారి సిమెంటు శీకంపెనీనుంచి ఉచ్చుకొనచున్నారా? చెలిపెదరా?

రెవెన్యూ సభ్యుడు:—వ్యతిరేకం కావలెను.

విచారణ సంఘ నివేదిక

బి. రామచంద్రారెడ్డిగారు:—మొట్టమొదట ప్రాజెక్టు డిప్యూటీ కమిటీ వారి నివేదికమును ప్రభుత్వమువారు రెపుడు ప్రకటించెదరు?

రెవెన్యూ సభ్యుడు:—అనివేదికపై ప్రభుత్వము వారి నివేదికము తయారుచేసిన వెంటనే ప్రకటించెదరు.

జి.కా. జహంగీర్ ఆర్. ఎఫ్. ఆరోగ్యసామి మొదలియారుగారు:—కాలాతీతమున యెడల, కమిటీవారి శిఫార్సులలో కొన్నిటికి కాలదోషము పట్టి నిరుపయోగము గావా?

రెవెన్యూ సభ్యుడు:—ప్రభుత్వము వారి యుత్తరవు వెంటనే ప్రచురింపబడునని వాగ్దాన మొనర్చలేను.

సత్యమూర్తిగారు:—ప్రభుత్వమువారు నివేదికపై తీసుకొను చర్యను నిర్ణయించుకొనక పూర్వము శాసనసభ వారిఅభిప్రాయముల గమనించెదరా?

జవాబు:—మొట్టమొదట దిప్యూటీ కమిటీ యందన్ని పక్షముల ప్రతినిధులును గలరు. కనుక వారు శిఫార్సుల గావించిన తరువాత తిరిగి సభవారి అభిప్రాయముల గమనింతుల అనవసరము.

సైదును కమిషనునకు ప్రభుత్వమువారి మొమోరాండము

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు:—ఎ. సైదును కమిషనువారికి మదరాసు ప్రభుత్వమువారు పంపిన మొమోరాండము మంత్రుల తరఫునగూడ పంపబడెనా లేక ఒక కార్యకర్తావకవర్గము వారిచేతనే పంపబడెనా?

బి. ప్రజామిత్రకాళుల నిర్వహణమును గురించిగాని కొత్తగా గావించవలసిన పంపకముల గురించిగాని మంత్రుల మొమోరాండములో తమ యభిప్రాయముల చెలిపిరా?

సి. తెలిపినయెడల నవి ఏమి?

రెవెన్యూ సభ్యుడు:—సైదును కమిషనునకు పంపబడిన మొమోరాండము సభాయత్తుడగు గవర్నరుచే పంపబడెను. అందు ప్రజామిత్రకాళులకు సంబంధించినంతవరకు మంత్రుల మొమోరాండము, బి. సి. మంత్రులు ఎట్టి అభిప్రాయములను చెలిపలేదు.

సత్యమూర్తిగారు:—ప్రభుత్వము ప్రజామిత్రకాళుల నిర్వహణమును గురించి ప్రభుత్వసభ్యులచే మైన అభిప్రాయముల చెలిపిరా? జవాబు:—లేదు.

సి. ఆంజనేయలుగారు:—మొమోరాండమును మంత్రులగూడ ఆమోదించెదని ప్రభుత్వసభ్యుడు చెలిపెను. ఆగుచో పదమొమోరాండమును ప్రకటించెదరా?

రెవెన్యూ సభ్యుడు:—ప్రకటించబడదు.

కార్యక్రమాలపై తుపాకులపైల్పుట

సత్యమూర్తిగారు (ఎ) రైల్వేపమ్మిజరిగిన శోజులలో తుపాకుడియదొక బాల్ముకాన్వేషించి, ప్రజలపై తుపాకుల ప్రేరేపణను గురించి ప్రభుత్వమువారు వివరములగమనించారా? (బి) అట్లు ప్రజలపై తుపాకుల ప్రేరేపణకు కారణమేమి? (సి) తిరుమనాపల్లి రైల్వే లెవెలు క్రాసింపవద్ద మొట్టమొదట ప్రమాదము జరిగినపుడు పోలీసువారు ప్రజలపై తుపాకులకాల్పుటకు కారణమేమి? (డి) ఇంతిశుగాక రైల్వే సమ్మెకాలమున, చాల ఇతరప్రదేశములందుగూడ పోలీసువారు ప్రజలపై తుపాకుల ప్రేరేపణకు కారణమేమి?

లామెంబరు, ఎ. బి. సి. ఈ కార్యక్రమముల కారణముల గురించి, రైల్వేలలో విచారణ జరగుచున్నది. ఆ కేసులు పరిష్కరింపబడునంతవరకు ప్రభుత్వమువారివిషయమై ఏమియు చెప్పటకు వీలులేదు. (డి) ఏయేప్రదేశములలో సవక కాల్పులు జరిగినవియు స్పష్టికరింప నిది జవాబు చెప్పటకు వీలులేదు.

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు:—తిరుమనాపల్లిలో ఎందుకు కాల్పులు జరిగె? కారణములను వివరములను తెలుసుకొని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించెదరా?

హోంమెంబరు:—ప్రభుత్వమువారి విషయమై ఆలోచించెదరు.

కలెక్టరు యింటి కావలివాడు ఆత్మహత్య

గావించుకొనుట

కాన్సుల్, ఆక్టోబర్ 8:—రాత్రి కలెక్టరు బంగళా కావలివాడు ఆత్మహత్య చేసికొని చచ్చిపోయెను. పోయిన వారములో ఆతడు విశాపీయనీపై తిరగబడినందుకు రెండు పాదములు జరిమినా ఖచ్చితమైనది. దీనికి చాలదుఃఖించి ఆతడు ఆత్మహత్య చేసికొనెనని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

బెంగుళూరు అల్లరుల విచారణ

సైనికాధికారుల సాక్ష్యము

"సైనికులు విద్యార్థులను వెంటాడి తరుములేదు"

బెంగుళూరు, ఆక్టోబరు 9:—మైసూరు సంసానపు కటాలముల సైన్యాధికారియగు కర్నూల్ లాండ్లోగార్ విశ్వేశ్వరయ్య కమిటీవారి యెదుట బెంగుళూరు, అల్లరులగూర్చి సాక్ష్యమిచ్చుచు నిట్లుచెప్పెరి:—

అల్లరులు జరిగిననాడు కటాలపు సైనికులు విద్యార్థులను వెంటాడి తరిమియుండలేదు. ఈ విషయమై నాకుచేసిన రిపోర్టులను బట్టి యిది దృఢముగా చెప్పగలను. అల్లరులు జరిగియుండిన తొలై నెల 80 రోజునాడు కటాలముల సైనికులే ఆందరికన్నను ఎక్కువ కష్టములపాలై యుండిరి. పటాలములలోని సైనికులలో వరసర వతర్యములు లేవు. పటాలములలో నూటికి 40 మంది సైనికులు మహమ్మదీయులే. ఆనాడు అల్లరులను అణచుటకై యుపయోగింపబడిన 800 గుర్రముల దళములో 40 గుర్రములునూత్రము సరియైన రక్తీయతులేని వగుటచే జనసమృద్ధములోనికి వచ్చుటకు అసర్వములు.

ఆనాడు పోలీసు కటాలములు సవర్తలైన వారిచే సరిగా యుపయోగింపబడియుండిన యెడలను సైనిక కటాలములు మొనటినుండియు ఆచట నుంచబడిన యెడలను అల్లరులు జరిగియుండుట కవికాశముండెడిదికాదు.

కాటెకోటర్పాలోగారు సాక్ష్యమిచ్చుచు నిట్లుచెప్పెరి:—అల్లరిజనము ఉద్రేకపూరితులై కటాలముల వెంటబడి దౌర్జన్యము చేసిరి.

ఆనాడు అల్లరుల నణచుటకై పంపబడిన కటాలముల సైనికులు క్రమశిక్షితులై యుండిరి. అధికారుల యుత్తరవులను వారు మేరమొనలేదు. (ఆ. ప్రె.)

పూనా ఆరోగ్యశిక్షకుప్రదర్శనము

పూనా, ఆక్టోబరు 8:—సెప్టెంబరు 28 తారీఖున గవర్నరుగారిచే ప్రారంభింపబడిన ఆరోగ్య శిక్షప్రదర్శనము నిన్న ముగిసెను. లక్షమందికిపైగా ప్రదర్శనమును దర్శించి యుండురు. ప్రదర్శనమును సమాప్తిచేయుచు సాంగ్గి సంస్థాధిపతి సరి ఉపన్యసించిరి. ఇట్టి ప్రదర్శనములు చాల అసంపరమునయు, ఆరోగ్యవిషయములు తెలియకపోవుటచే చాలమంది శిశువులు అకాలమరణము నొందుచున్నారనియు వారుచెప్పెరి (ఆ. ప్రె.)

WANTED AGENTS EVERYWHERE

చర్త వ్యాధులను గురుతుకూడ లేకుండచేయు

రాధాకృష్ణ

తామరముండు.

వాడుడు

అన్ని షాపులలోదొరుకును

V. S. SASTRY & Sons, TENALI. GUNTUR Dt.

అబ్బలే హమీదు ఖాను గారు మూట్టాడును. ప్రభుత్వము వారి చర్య గర్హమునియు, విశ్వేశ్వరపరిషత్తు విషయముల నెల్ల చక్కగా నెరుంగజాలిన వై యుభయపక్షముల గారుగూడ చర్యను నిరసించుచుటకు ప్రతికూలరయ్యయింపడే ప్రభుత్వమువారు ఇట్టి స్వభావమును వహించుటెంతమాత్రమును యుక్తముగ లేదనియు, మూడుమాసములలో కాగలదేమియు లేదనియు, ఇంతలోపల అయవ్యయవట్టిక తయారు చేయబడును గావున ఆంధ్రవిశ్వేశ్వరపరిషత్తునకు ప్రభుత్వమువారు ధనమునుప్రత్యేకించుటకు అవకాశముండ అవకాశముండదని వల్లూరి.

మదరాసువార్త

మన్నడి హత్య:—సందర్భమున యంతవరకు ఆరె
న్దుకాబడిన వారు 1. రాజమౌళి 2. నారాయణస్వామిచెట్టి
3. వరసా సామయ్య. ఇంకను విచారణ జరుగుచున్నది.
(ఆ. ప్ర.)

శిల్పిలో 117 మంది బంధించబడుట
అక్టోబరు, ఢిల్లీ 8:—రామలిల మహోత్సవ సందర్భ
మున గడిచిన ఐదుగురు మోయన భయముచే 117 మంది,
మేజిస్ట్రేటుగారిచే బంధించబడిరి. (ప్ర. ప్ర.)

తపాలానోటీసు:—బ్రిటిషు తపాలా ఉత్తరవుల
ప్రకారము భారతదేశపు మొత్తము రూపాయ 18 1 పిల్లెగు
5 పెన్సు 3 పార్టీంగుల ప్రకారము ఈనెల 11 తేదీనండి గణిం
పబడును.

భారతవైద్యవిద్యార్థుల సంఘము:—ఈసం
ఘమువారి యజమాన్యమున ఈనెల 11 తేదీన సాయంత్రము
10 గంటలకు శ్యామసుందరి వి. రామేశ్వర పంతులుగారు జ్యో
తిగ్రహము గురించి యుపన్యాసించెదరు. (ప్ర. ప్ర.)

మగనులూలుగారిని స్మారకనిధి
ఈనిధి కిప్పటికి 19221 రూపాయలు చేరినవని యీనె
ల 11 వ తేదీన వెలువడిన ఎంగుండియాపత్రికలో ప్రకటించ
బడినది:—

తిరువల్లిక్కేణి హత్య:—సందర్భమున ఆరెన్దు
కాబడిన రామస్వామి కామ్రాయుక్కు సోదరుడగు ప్రభాకర్
పాపకామ్రాయుక్కు పోలీసుల కామాక్షమ్మను ఆక్రమణగా నిర్బంధి
ంచుటకు పునాదులైన నేరములను తేలి యుదయము ఆరె
న్దు కాబడినది. (ఆ. ప్ర.)

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ కాన్వోకేషను:—ఈ
విశ్వవిద్యాలయ రెండవ కాన్వోకేషను బెజవాడలో రాబోవు
నవంబరు 15 తేదీన ఉదయము 8-30 గంటలకు జరుగును. చా
న్సులగా రా సభ కార్యక్రమ వహించెదరు.

ఈసభకు హాజరు కాగోరువారు ట్రైబ్యునల్ రిజి
స్ట్రార్ గారికి యీనెల 31 తేదీలోగా దరఖాస్తు పంపుకొన
వలెను.

శ్రీ. పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారు ఉపపాదన నెదు
ర్చుచు ఈ యుపపాదన వలన గలగు ఫలితము హానికరముగ
నుండగలదనియు, ఆంధ్రులలో గల విభేదములవలననే ప్రభుత్వ
మువారు ధనసహాయమును గావించుట లేదని కారణముగ
చెప్పుచున్నారనియు, మూడుమాసము లీ విషయమును నిర్ణ
యించక నిలిపి యుంచినచో నింతలో ఆ యశ్యము పట్టిక
యందు ప్రభుత్వమువారు ధనమును ప్రత్యేకించుటకు అవకాశ
ముండదని పత్రిక.

గౌ. ప్రధానమంత్రిగారు మాట్లాడుచు బిల్లులపై చర్చ
ను నిలిపినయొడ ఉపపాదనను బలపరచుటవలన ప్రభుత్వము వారి
కి దురుద్దేశముల నాకోపించినందులకు వగచిరి. విశ్వేశ్వర శా
స్త్రి ప్రతికేంద్రముగ నుండవలయునను విషయము తమకు
ప్రధాన విషయమని: పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారిసవరణ అం
కులకు తోడ్పడబడినది. అఫీలియేషను విధానమును యూనిటరీ
విధానమును రెండును ఒకే మారు సాధ్యమెట్లునను, ఈ చర్చను
తీ మాసములవరకు నిలిపియుంచిన 15 లక్షలరూపాయలు
విరాళములవలనను కొనగలగడెడి యవకాశముగలదని అని
తల్పిరి.

శ్రీ. పి. కాశ్యపరావుగారు గౌ.మంత్రిగారు నూచిం
చిన చక్రగిరి కారణములపై సవరణను బలపరచిరి.
ఉపపాదన అధిక సంఖ్యాకలచే నామోదించ బడిన
పాల్గొన కొనగా 64 అనుకూలము 19 మంది ప్రతిపా
దించు తేల్చింపబడిరి.

వై.కా.గృహ, సి.రామలింగారెడిగారు తటస్థులగునం
దిరి. ప్రతిపాదనలో శ్రీ. పి. కేశవపిల్లై పాపయ్య, గంగాధ
ర శివగర్జులగురు.

విదవ ఆంధ్రవిశ్వేశ్వరశాస్త్రిగారు సంబంధించిన విగ
త రి బిల్లులపై విచారణగూడ నిలిపినయెడలెను.
అంతట సభవారు ఫలవరములకులేరిరి.

హిందూదేశమునందను, బర్మాదేశమునకు సుప్రసిద్ధ మైనట్టియు, ప్రశంసాకృ
త రివి విక్రయించబడిన వస్తువులకు పూచీ నిచ్చుచు, సంపూర్ణతృప్తిని గలిగించుచున్నట్టియు 35 సం
వత్సరములకు పైగా అవిచ్ఛిన్నంగా వ్యాపారముగా సాగించుచున్నట్టి ఈ దిగువ తెలుపబడిన కం
పెనీ యందే సీమ కమలములను కొని, కాలమును, శ్రమను వైకమును, కూడుదల చేసు
కొనుడు.

సురాజ్ మల్ లక్ష్మభాయి అందు కో,

స్థాపితము 1898

313 ఎస్ట్రేట్, మద్రాసు.

అఫీసులు:—బొంబాయి, కలకత్తా, తిరుచినాపల్లి, రంగూన్.

పూనానగరమున నైమను బహిష్కార య త్న ము లు

అ ను ది న ము బ హి ర ం గ న భ లు

“బహిష్కారవిషయమున మహమ్మదీయులు హిందువు లొకటే” -- మోకతాలిగారు

బొంబాయిలో బహిరంగసభ
బొంబాయి, అక్టోబరు 8:—నైమనుకమిషనుకు రు కా
నున్న యాసయమున ప్రతిపాదనకాలము బహిరంగసభకు
జరుగుచున్నది. బ్లాట్లీగారునుండి నేడు సర్ ఫిరోజ్ సే
త్తాగారి ఆధ్వర్యమున ముఖ్యముగ సభ జరిగెను. సర్ చిమ
న్లాలు నెకల్లాకు సర్ పుకష్ త్రమదాకు, టామూదాకు
గాడు, జమ్మిదారు ద్వారకదాకుగారు రిడికలకు ను వచ్చియుం
దిరి.

అధ్యక్షులు తమ ఉపన్యాసమునందు బహిష్కారకటి
మనుగూర్చి ముచ్చటించిరి. ప్రజలకు ఆధికారముగూడ దాని
బలము దెలియజేయు. కమిషనువారితో యెప్పుడు యెట్టి సం
వర్గమునందొకరారు. బహిష్కారవిధాన ములనుచింతించుటవలన
ఏకాగ్రతనుపట్టుచులేదు లాభముమొందు. మనపట్టుకము మన
మే రిం గి. వి క మ త్యా వ శ్య క త ను
తక్కినదియై, పాలకులకు బోనుబోనుచి ప్రభావప్రాయ
యు నెక్కిరి తనసంబాము డిప్యూటీ సెలెక్షన్ కమిషన్ గారియ
న్నాము వారికిని పాతము బోధించియున్నాము. ఇకముం
దెప్పుడు కమిషనులలో భారతీయులు లేకండేమో పారపా
టు గావింపరు. బహిష్కారవాదుల భయములేతనే సమాకార
ము జేయనన్న ఉపసంఘములకు సరిమనత్వము చేయవలెను.
ఈ సౌకర్యములు వట్టి బూటకమనియు తాము సంప్రదింపబడితే
ద్రుయు బహిష్కారవాదులు దెచ్చి తమ ఉద్యమమును సాగిం
చుచున్నాము. వై.ప్రాయగారు ఇండియామంత్రిగారు ప్రధాన
మంత్రిగారు అందరు దావచేసినదానికి వికరముగ ఇవ్వరకు ప్ర
భువుగారు నైమనుగారి నూదన సంగీకరించి కేంద్ర ఉపసంఘ
మును తామేయమించిరి.

ఈ ఉపసంఘము క్రమవిధమైనది గావుననే దానికి
సహాయము జేయవలెను. మాంటుఫర్డుపంప్లరంగములు కాం
గ్రెసువారి ప్రాతినిధ్యముతో మాత్రమే ప్రారంభమయినవి
కాని యీనైమను కమిషనువారు నూచించు విధానము
ఇండియాలో నన్ని రాజకీయపక్షముల ప్రాతినిధ్యముతో
ప్రారంభమగును.

సర్ పుకష్ త్రమదాకు తామూదాకుగారు మాట్లా
డుచు భారతదేశమునకు స్వపరిపాలనము బ్రిటిషువారి హాసం
నడిగాని దానిపొందుట భారతీయుల జన్మహక్కు. దేశీయుల
కొరకు దేశీయులేతనే తయారుజేయబడు రాజ్యాంగవిధా
న ముండవలెనుగాని రాయలు కమిషను పార్లమెంటరీ కమిష
నులు నిర్ణయించునది వారికి అంగీకృతము కాకరదిని చెప్పిరి.

కె. యం. మూంషిగారు

తరువాత మాట్లాడుచు బొంబాయి కాసనసభలో ఇనాం
దార్లు యాదవగారు వారితోపాటు ఆరుగురు తప్ప తక్కినవారం
దరు నైమను కమిషనుకు ప్రతిపాదన యని దెప్పిరి. బొంబా
యిలోగల మహమ్మదీయులందరు ప్రభుత్వమువారిపై నీటికొర
కు ఆధారపడియున్న కొద్దిమందికిప్ప తక్కినవారందరు బహి
ష్కారమున కనుకూలులేదని హుస్సేన్ షాహిగారుదెప్పిరి.

పూనాలో బహిరంగసభ

పూనా, అక్టోబరు 10:—శివాజీమందిరమునందు నిన్న
సాయంత్రము ప్రా.భెసరు పరజిబీగారి ఆధ్వర్యమున పెద్ద
బహిరంగసభ జరిగెను. నాదిమనుగారు మోకతాలిగారు ఉపన్య
సించిరి. ఊరేగింపులు జరుపరాదని ప్రభుత్వప్రకటనను నారి
వనుగారు తీవ్రముగ నిరసించిరి. ప్రభుత్వమువారు రద్దుపెట్టినను
ప్రతిపాదనాదోషన జేయబాకబోయిరి. ఈజిప్టులో మిల్లరు

కమిషనువారికి బిగిన పత్కారము పూనాప్రజల కాదర్యము
గమండవలెను. తోకమాన్యుని పురము సమయోచితముగ ప్ర
వర్తింపగలదని నమ్ముచున్నాము. గవర్నరుగారు యెప్పుడు వ్యా
యముగా ప్రవర్తింపవలెనని బోధ జేయుచుందురు. నైమనుక
బానుమహమ్మదుగారి ఇంటివారితో నైమనుగారికి సన్మానము
ఏర్పాటు జేయుట శ్యామసుందరి కయ్యుక్తిలేక ప్రవర్తించుట
యరుశాయని నారిమనుగారు ప్రశ్నించిరి.

మోకతాలిగారు

మహమ్మదీయులు దృఢశక్తియులై యున్నా
రనియు, బహిష్కార విషయమున హిందువులతో నేకీ
భవింపుచున్నారనియు దెప్పిరి. బానుమహమ్మదుగారు మహమ్మ
దీయ మతమునకు ఇండియాకుగూడ ద్రోహము జేయుచున్నా
రని దెప్పిరి.

మోకతాలిగారు మహమ్మదీయులకు శిరోక సభలో
ఉత్సవించిరి. 12 వ తేదీన జరుపవలసిన కార్యక్రమము నేడు
ప్రకటించబడును. వందేత నైమనుగారు కుక్రవారము రాను
న్నార.

గజ్జువిగారు సన్మానమునగబోవుట

కలకత్తా, అక్టోబరు 10:—ఆ. భా. మహమ్మదీయ
కాస:సభ్యుల సంఘమువారి తీర్మానానుసారము ఎ. మోక్.
గజ్జువిగారు కార్యదర్శి, సర్ బాను నైమనుగారిని బొంబాయి
లో సన్మానింపవలెననిరి.

హోర్రాగు కమిటి

పూనా, అక్టోబరు 8:—సర్ ఫిరోజ్ హోర్రాగుగారు,
రాజా నరేంద్రపాదు, సర్ నల్లాను ఆహమ్మదుగారు స్థాపకు
గారు, నైమను విద్యాసహాయ సంఘమువారు నేడు పూనా
వచ్చి విద్యాకాభివృద్ధి, ప్రభుత్వకార్యదర్శి వారిని
సన్మానించిరి.

రాకపోకలు—ఆర్. డి. అన్నెన్ డిగారు ఎఫ్. శర్
గారు మద్రాసు నేటి ఉదయమునకు వచ్చిరి.

పునచ్చేరి గవర్నరుగారు చూపికి ఆర్. సి. క్రైస్తా
గారు ఎర్నాకులం ఖాన్ బహదూర్ బజుల్లాగారు తాడిపత్రికి
గతరాత్రి యేగిరి.

జి. బి. ఎ. కృష్ణన్ నాయకుగారు ఈ నెలఖరన రుల్లు
క్రమి దిక్కునపుడు తిరునల్వేటికి కూడ ఏగెదరు.

ఖాన్ బహదూర్ సర్ మహమ్మద్ ఉస్మాన్
సాహెబ్ బహదూరుగారు యీనెల 22 తేదీన కల్యాణన
కేగెదరు.

గౌ. ఎస్. ముత్తయ్య మొదలియారుగారు దక్షిణ ఇండి
యాలో పర్యటనము సలుపుదురు. తిరునల్వేటి తింజావూరులకు
కూడ ఏగెదరు—

డా.ముత్తుగారు:—తాంబ్రంపల్లె నూరనముగా
నిర్మించిన ఆరోగ్య శ్రమమును కొందరు కాసనసభ్యులు తేపు
గురువారం సాయంత్రం 5 గంటలకు దర్శించెదరు. వీరికి 5-30
గంటలకు ఆల్పహారం దొసగబడును. (ఆ. ప్ర.)

పశ్చిమోత్తర ప్రాంతముల అభిలషకు సభ

పిహారీ, అక్టోబరు 10:—భారతదేశములోని ఇతర రా
స్త్రియులతోబాటు రాజ్యాంగసంస్కరణలను బోయటకు తక్కి
మోత్తర సరిహద్దు రాష్ట్రముల అభిలషకు సభ పెహారీలో
దసరా నెలవులలో కూడును. (ప్ర. ప్ర.)

“భారతిగీత” నిషేధము

శ్రీ శ్రీ శేషులగు సుబ్రహ్మణ్య భారతిగారిచే రచించబడిన బాతీయగీతములు ఇరువది సంవత్సరముల నుండియు, తమిళ దేశమందంతటను పాడబడుచున్నవి. ఆధునిక యుగమునందు, తమిళ దేశము యంత గొప్ప కవిత్వరూపి గాంచియుండలేదు. ఇతర దేశములలో నితడు జన్మించియున్నచో, అత్యంత గౌరవము బడసియుండెడివాడు. పరాధీనముగు హిందూదేశములో జనించియుంటచే, పుదుచ్చేరిలో నితడు తలదాచుకొనవలసినవచ్చెను. భారతిగీతములు, దేశభక్తిని తాండవింపజేయుచున్నవి. భగవద్భక్తిని పెంపు జేయుచున్నవి. ఇట్టి గీతములను అన్ని తరగతులవారును పఠించుచున్నారు. అన్ని సభలలోను వీనిగానము నలుపుచున్నారు. ఉదకమండలములో జరిగిన “లా” విందులో నివి పాడబడెనట. లామెంబరుగారు నుమంత్రులును ఇతర అధికారులును వీనిని కుతూహలముతో వినిరట. తాలూకాబోర్డు మ్యునిసిపలు పాఠశాలలలో వీనిని గానము జేయుచున్నారు. విద్యార్థిభామంత్రుగారు, పాఠశాలలలో భారతిగీత గ్రంథములను ప్రవేశపెట్టుట కనుజ్ఞనిచ్చియుండిరి. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారికి గ్రంథముల విషయమై వ్యతిరేకాభిప్రాయము లేదనిగూడ, నిన్నటిదినము లా మెంబరుగారు బి. కృష్ణనాయుడుగారు పలికిరి. అట్టితరీ, ప్రభుత్వమువారే భారతిగీతములను నిషేధించియుండవలెను? పోలీసువారి గ్రంథముల నేల స్వాధీనపరచికొని యుండవలెను?

బర్మా ప్రభుత్వమువారు భారతిగీతములలో రాజద్రోహము నాఘ్రాణించి, వానిని నిషేధించిరట. బర్మా ప్రభుత్వమువారి యుత్తరువును, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు రనుసరించిరి. పోలీసువారు వెంటనే, గీతములను స్వాధీనపరచికొనిరి. బర్మా ప్రభుత్వమునకు గల తమిళ భాషా జ్ఞానమత్యల్పము. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు గీతములను తిన్నగ పరిశీలించి, తమ దృక్పథము నేల నిర్ణయించుకొన గూడదు? మద్రాసు ప్రభుత్వచర్య, బలహీనతను దెలుపుచున్నది. ఇట్టి నిర్బంధములవలన, భారతి గీతముల సాహిత్య ప్రపంచమునకు, ఉద్ధృతము దొలగినది. తమిళ సాహిత్య ప్రపంచమునకు, ఉద్ధృతము దొలగినది. ఈ గ్రంథముల రాబడివలన, భారతిగారి కుటుంబము పోషింపబడుచున్నది. అట్టి పనతి యిపుడు దొగిలపోవుచున్నది. ప్రభుత్వాభిమానులగు శివరాజు

గారుగూడ, ప్రభుత్వ వైఖరి నామోదింపజాలమనిరి. వీనియందు ప్రభుత్వద్వేష మేములను లేదని స్పష్టపరచిరి. ప్రభుత్వమువారు దూరాలోచనలేని పని గావించి, దానినుండి యిప్పటికయినను మరలకుండుట శోచనీయుము.

తమిళ దేశమునందన్ని పక్షములవారును ప్రభుత్వ వైఖరిని నిరసించుచున్నారు. చిదంబర నాథ మొదలిగా రీ సంగతిని సువ్యక్త పరచిరి. ప్రభుత్వమువారు మొన్ననే ఇరువురు యుద్ధ్యోగులు తయారుజేసిన షట్సుల గ్రంథమును ప్రచురించి గ్రంథకర్తలకు పారితోషికము నొసంగ నిశ్చయించిరి. ఒకవంక ప్రజలందరిచేతను పాడబడుచున్న శ్రేష్ఠముగు దేశభాషా గీతములను నిషేధించుచు వేరొకవంక ఆంగ్లభాషలో విదేశీయులచే వ్రాయబడిన గ్రంథమును ప్రోత్సహపరచుట ఎంత వింతయో యూహింపవచ్చును. ఇందువలన ప్రజలకు భారతి గీతములపై మరింత ప్రేమగలుగుట సహజము. లామెంబరుగారు అర్జర్ మొటు తీర్మానమున కిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము మిగుల నిస్సారముగ నున్నది. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారికి భారతి గీతములపై సదభిప్రాయమున్నచో అధికారు లేల నిర్బంధములకు గడంగవలయునో లామెంబరుగారు జెప్పరయిరి. ఇప్పటికయినను వీరునిషేధపు టుత్తరువు నానంపారించికొని న్యాయము నలుపుటకు మారుగ మైకోర్టు నిర్ణయమువరకు వేచియుండ గోరుట వీరి నిస్సహాయతను అనమర్థతను చాటుచున్నది. ప్రభుత్వ నిషేధమును ఖండించుచు సత్యమూర్తిగారు దెచ్చిన అడ్డర్ మొటు తీర్మానమును 76 మంది సభ్యులు ఆమోదించిరి. పండ్రెండు మంది సభ్యులుమాత్రము ప్రతి కూలముగ వోటు జేసిరి. అన్ని పక్షములవారును యీ తీరున ప్రభుత్వచర్యను ఖండించియుండ, ప్రభుత్వమువారు తమ ఉత్తరువును వెంటనే యునంపాించుకొనుట అవసరముగాదా? అటుల గావించినచో, తమిళ దేశమునందు తీరని యసంతృప్తి వ్యాపించుననుటకు సందియములేదు. ప్రజలకికమీద భారతిగీతములు, ప్రియతమములగుట నిశ్చయము.

శ కరణనాయుడుగారి సంతృప్తి

పైమనుకమిషనుకు తోడ్పడు కేంద్రసంఘమున కధ్యక్షులగు సర్ శంకరనాయుడుగారికి, లభించిన నూతనపదవి, వారిని సంతోష నిమగ్నుల జేయుచున్నది. వీరు తమ సంఘమునందలి సభ్యుల తో తృప్తిజెందుచున్నారు. ఐకమత్యము పేరుతో గొప్ప సిద్ధాంతములను ప్రతిపాదించదలచినచో, తాము పైమనుకమిషనుకు తోడ్పడియుండెడివారము గామనియు, కాంగ్రెసు శిబిరమునందు జేరియుండెడివారమనియు, శంకరనాయుడుగారు టైము ఆఫ్ ఇండియా ప్రతినిధితో జెప్పిరి. వీరియద్దేశ్యము ప్రకారము, తాము పైమను కమిషనుకు తోడ్పడుటలో అద్భుత నేపజేయుచున్నారమనియే. కాంగ్రెసు శిబిరములో జేరినవారు తమకాలమును వ్యర్థపరచుచున్నారని, వీరధిక్షేపించుచున్నారు. పైమను కమిషనువారు ఏకాభిప్రాయులట. కేంద్ర సంఘమువారు పైమను కమిషనుతో సంప్రదించి, మేలు నలు ప గ ల ర ట. పై మ ను గా రి

పట్ల శంకరనాయుడుగారికి, పూర్ణ విశ్వాసము గుదిరెను. ఇదివరకే చాల సాత్యము పైమను కమిషనువారికి జేరెను గాన, సాక్షులను వాగ్రూపముగ సంతగి జెప్పింపరని, శంకరనాయుడుగారు, అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సు ప్రతినిధికి దెలిపిరి. వీరు విజ్ఞప్తులపైనే ఆధారపడియుందురని నమ్మవచ్చును. పరిశీలనయినను, చాలమందిని రహస్యముగనే పరిశీలించెదరట. ఇట్టిపరిశీలన, నిసుమంతయు లాభముండదు. పైమనుకమిషను వారు ఎట్టి సిఫార్సుల గావించెదరో తెలిసియేయున్నది. పరిశీల యొకతంతని జెప్పవచ్చును. శంకరనాయుడుగారికి, సర్ చిమన్ లాల్ సెతల్ వాడు గారు తగిన ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. బహిష్కార వాదులందరను, కాంగ్రెసుశిబిరములోని వారుగారని, సెతల్ వాడుగారు జ్ఞాపకము జేయుచున్నారు. కాంగ్రెసులోజేరని, నాయకులుగూడ బహిష్కారము విషయమున షట్సుల సూపుచున్నారని వీరు దెలుపుచున్నారు. కేంద్రసంఘ సంఘమునందు ప్రజాప్రముఖులెవరును లేరని, వీరుచాటిరి. పైమనుగారు ప్రతిపక్షులను చులకనజేయుటలో, అసత్యప్రచారము గావించుచున్నారని, సెతల్ వాడుగారు తెలిపిరి. శంకరనాయుడుగారిపుడు పైమనుగారికి ప్రక్క తాళమువైచుచు, ప్రజాభిప్రాయమును చులకన జేయుచున్నారు. పైమనుకమిషను 12 వ తేదిన బొంబాయిలో దిగనున్నది. బొంబాయి న గ ర ము నందును, పూనాయందును బహిష్కారసభలు విరివిగ జరుగుచున్నవి. ప్రజలు బహిష్కారమున కనుకూలురని, ఏమాత్రము వ్యవహార జ్ఞానము గలవారి కయినను గోచరింపగలదు. సెత్నాగారొక సభ కధ్యక్షత వహించి బహిష్కారావలంబనము వలన హిందూ జేశము తన ఆత్మ గౌరవమును నిలుపుకొనెననియు అధికారవర్గ న్యభావమును బయల్పరుప గలిగెననియు ఇకముందయినను ప్రజలు సహకారము నలుపబోరనియు గంభీరముగ చాటిరి. బహిష్కారమువలన హిందూదేశములోని వివిధ పక్షముల వారి మధ్య ఐకమత్యము కుదిరెను. ప్రజాశక్తి బయల్పడెను. వివిధపక్షములవారును స్వరాజ్య విధానమును తయారుజేయ గల్గిరి. సెత్నాగారు కిచ్చిన సాకర్యములు నిష్ఫలములని సెత్నాగారు సూచించిరి. మాంటుఫర్డు సంస్కరణముల షట్ల కాంగ్రెసు పక్షమువారే ప్రాతికూల్యము వహించిరి. పైమను సంస్కరణముల షట్ల అన్ని పక్షముల వారును ప్రాతికూల్యము వహించెదరని సెత్నాగారు దెలుపుచున్నారు. కేంద్రసంఘము నేర్పరచుటకై భారత శాసనసభ్యులు నామినేటు జేయబడిరి. పైమనుగారును రాజప్రతినిధిగారును తమ వాదానములను విడనాడిరని సెత్నాగారు సూచించిరి. బహిష్కారమే భారతీయుల విధియనియు గౌరవరక్షణ మార్గమనియు హిందూదేశ ప్రముఖులు పైమనుకమిషనుతో నేవిధమగు సంబంధమును పెట్టుకొనరనియు సెత్నాగారు దెలిపిన సంగతులు దేశాభిప్రాయమును వ్యక్తపరచుచున్నవి. సర్ పురుషోత్తమదాసు భాకురుదాసు గారును బహిష్కారావశ్యకతను బలపరచిరి. న్యవహారమును బ్రతీషువారు వరముగ వీయబోరనియు,

అయ్యది భారతీయుల జన్మస్వాతంత్ర్యమనియు, పురుషోత్తమదాసుగారు జెప్పిన వాక్యములు సత్యమునే ప్రతిపాదించుచున్నవి. బొంబాయిలోని, స్వాతంత్ర్యులగు మహమ్మదీయులందరూ బహిష్కార ప్రయత్నములను, హుస్సేనుభాయి లాల్జీగారు నడిపిరి. పంజాబునందలి ఆర్య స్వరాజ్యసభవారు, పంజాబు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారితో గలిసి బహిష్కార ప్రచారము గావించి సమకట్టిరి. ఇటులనే అన్ని రాష్ట్రములలోను బహిష్కారము చురుకుగ జరుగునని నమ్ముట కవకాశముగలదు. పూనాలో సైమను కమిషను దిగురోజున, హరతాళము జరుప నిశ్చయింపబడెను. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు అప్పటికి బొంబాయి కరుదెంచి జాతీయపతాకోత్సవమును జరిపెదరు. ఇతర నాయకులును అరుదెందురు. ప్రజలు నాయకుల కొకవంక స్వాగతమొసగుచు, వారిని సముచితముగ గౌరవించుటయు, వేరొకవంక సైమను కమిషను సభ్యులను కేంద్ర సంఘసభ్యులను బహిష్కరించుటయు, ఎట్టి దృశ్యమో యూహించవచ్చును. శంకరకా నాయరుగారి టిట్టి దృశ్యము గాంచి, సంతృప్తి జెందుచో, వారినిగాంచి జాలిపడవలసివచ్చును. సైమనుకమిషనుపట్ల దేశవిముఖత అతిశయించుచున్నది గాని, తగ్గుటలేదని, కరతలామలకమగుచున్నది.

హైదరాబాదు సంస్థానము: సభలు
హైదరాబాదు సంస్థానమునందు రాజకీయ సభలు జరుగగూడదని ఇదివరకే నిషేధింపబడెను. ఇప్పుడు ఇతరసభలనుగూడ అధికారు లాపివైచుచున్నట్లుల వార్త లరుదెంచు చున్నవి. ఇటీవల తిప్పర్తిసభ లాపివేయబడెను. నల్లగొండసభల నాపివేయగ, హైకోర్టువారు రాజకీయేతర సభలను నిషేధించుట న్యాయము గాదని తీర్పు జెప్పిరి. హైకోర్టు నిర్ణయము నకు పిమ్మటనయినను, పరిస్థితులు చక్కబడలేదు. ప్రజల విషయమున మిగుల అసంతృప్తహృదయులై యున్నారు. తమ అనమ్మతిని దెలుపుటకుగాను, హైదరాబాదునందలి వివేకవర్ధనీ నాటకశాలలో పలువురు సమావేశమయిరి. వామన నాయకుగారు సభ కధ్యక్షత వహించిరి. ఆంధ్రులు, మహారాష్ట్రులు, కర్నాటకులు, మున్నగువారు దీనియందు పాల్గొనిరి. రాజకీయ సభలనే గాక రాజకీయేతర సభలను గూడ నిషేధించుట, ఎంత యసంగతమో, అధ్యక్షులు తేటపరచిరి. తిప్పర్తిలో వైశ్యుల సమావేశము నిషేధింపబడెను. దీనివలన ఎట్టి యపాయము గలుగునో తెలియదు. స్త్రీలసభలను గూడ జేసికొనుటకు వీలులేదని తెలియుచున్నది. ప్రజలు తమ యభిప్రాయములను వ్యక్తపరచుటవలన, అధికారులు ప్రజల హృదయమును గ్రహింప వీలగును. వేరొక మార్గము గానరాదు. వాక్స్వాతంత్ర్యము సరికట్టుట వలన, ప్రజలలో అశాంతి బెరుగుట దప్ప వేరులాభము గలుగజాలదు. ప్రజాభిప్రాయమనిన, హైదరాబాదు అధికారులేల వెటగొండవలెనో తెలియదు. రాజకీయసభలను మాత్రమేల గావించగూడదు? లేని మొదల ప్రజల రాజకీయశయములను, ప్రభుత్వము వారు గ్రహించుట కెటుల వీలుండును? బిటిషు ఇండియాలోను, ఇతర సంస్థానములలోను రాజకీయసభ

లు జరుగుచుండ, హైదరాబాదు సంస్థానములో మాత్రము వీనివలన యపాయముండునని దలచుట, నిరాధారము. ప్రజల సక్రమాందోళనము సరికట్టుట వలననే, ఎక్కుడు హాని ఏర్పడను. మహారాజా సర్ కృష్ణప్రసాదబహదూరుగారితో సీవిషయమై సంప్రదించుటకు, వామననాయకు, రాజా బస్సీలాలు, మాడపాటి హనుమంతరావు, పండిత కేశవరావు గార్లను, సభవారు నియమించిరి. వీరి విన్నపముల నాలకించి, హైదరాబాదు ప్రజలకు వాక్స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించుటకు, నైజాము సంస్థానము వారంగీకరించుట శ్రేయస్కరమగును. ఇందువలన, ప్రజలలో బెరిగిన యసంతృప్తి తొలగి అనుకూల పరిణామ మేర్పడగలదు. ప్రజలహక్కులను కాపాడుటచేతనే ఏభాగమయినను అభివృద్ధి గాంచుననుట నిశ్చయము. స్వదేశ సంస్థాన ప్రజలిపుడు బాధ్యతాయుత పరిపాలనమును గోరుచున్నారు. వీరిలో అద్భుత ప్రజోధము కలిగినది. ఇట్టి సమయమున హైదరాబాదు ప్రజల జన్మ స్వాతంత్ర్యములను నిరోధించుట వలన ప్రజలలో స్వాతంత్ర్యానంత మిరింతగ బలపడుటదప్ప వేరులాభము గలుగదు. హైదరాబాదు ప్రజలు సభలజేయ నర్హులుగారా? వారు తీర్మానముల గావించగూడదా? తమయభిప్రాయమును వ్యక్తపరచగూడదా? ప్రజలు తమ జన్మస్వాతంత్ర్యములను స్వేచ్ఛగ ననుభవించ వీలుండునపుడే ఏదేశమయినను సత్యరాభివృద్ధి గాంచును. హైదరాబాదు సంస్థానము గూడ అట్టి స్వాతంత్ర్యము బడయుట యత్నపరము.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము
మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు సవరణచట్టము సంకల్ప, అనుబంధ కళాశాలాసంఘము దీనివేయబడెను. టిట్టిమర్పు గావించుటవలన, అనుబంధ కళాశాలలజేయమును కాపాడుట కవకాశము దప్పిపోయెను. ఈ సంఘమును ప్రధానపట్టణేతర కళాశాలలకోర్కెపై వెనుకనేర్పరచిరి. దానినిపుడు తీసివైచుటకు, మద్రాసు ప్రతినిధులే ఎక్కువ పట్టుదల జూపుచున్నారు. మద్రాసు నగరేతర ప్రతినిధులీ సంఘమును నిలిపియించ గోరుచున్నారు. వీరి కోర్కె నెరవేరకపోయినను, వీరియందు అసంతృప్తి ప్రబలుటమాత్రము నిశ్చయము. విశ్వవిద్యాలయము నకు వేతనము హైకొనని గౌరవోపాధ్యక్షుని నియమించుటకు వీలుండవలయునని, బహు అహమ్మదుగారు దెచ్చినసవరణ, చాల యుపయోగకరమయినది. వీరిసవరణ యోడిపోవుటచే, గౌరవోపాధ్యక్షుని నియమించుట కవకాశ ముండజాలదు. విశ్వవిద్యాలయమునకు గౌరవోపాధ్యక్షు లిదివరకుండి పనిచేసిరి. ఇకముందుగూడ అట్టివారు దొరికినపుడేల నియమింపగూడదో తెలియదు.

కోర్టుఫీజు
ప్రభుత్వపు రాబడిలో లోటుగలిగినపుడు కోర్టుఫీజు ఎక్కువ జేయబడెను. అట్టిలోటు దొలగి పరిస్థితులు చక్కబడినపు డయినను కోర్టుఫీజును తగ్గించకుండుట భావ్యముగానేరదు. ఇప్పుడు ప్రవేశ పెట్టబడిన సవరణ చట్టమయినను కోర్టుఫీజును తగ్గించుటలేదు. వెనుక జేయబడిన వాగ్దానము లింత

వరకు చెల్లలేదు. సెలెక్టుకమిటీవారు తగిన మార్పుల గావించెదరని లామెంబరుగారు నడిపిరి గాని వీరి నడుపు లాశను గలిగింపజాలవు.

తిరువాన్కూర్ ప్రభుత్వము ఆయుర్వేదము నభిమానించుట

వైద్యులకు ప్రోత్సాహము
ప్రేవాండ్రమ్, ఆక్టోబరు 6:-త్రభుత్వమువారి గ్రాంటు-యొక-ఎయిడుకోడు ప్రకారము తిరువాన్కూర్ సంస్థానములో వైద్యవృత్తి నవలంబించువారికి సాయముచేయుటకై తిరువాన్కూర్ త్రభుత్వమువారు తీర్మానించిరి. ఈవైద్యుల స్థాపించెడి వైద్యశాలలు త్రభుత్వవైద్యశాలకుగాని, గ్రాంటుపుచ్చుకొను యితర వైద్యశాలకుగాని నాలుగుపైళ్ల లోపుగా నుండరాదు. వీరికినూడ యితర త్రభుత్వ వైద్యులవలె డాక్టరపరీక్ష చేయుటకు అధికార మొసంగబడును. ఈవిద్యాధికారుల ఉద్యోగములలో భాగీదరమైనపుడు త్రభుత్వమువారి యొక్క వైద్యశాల వైద్యులే ముందు ఉద్యోగము లివ్వబడుదురు. (అ. తె.)

స్వాధీనభారత పత్రిక

దీపావళినుండి వారపత్రికగా వెలువడును
లాహోర్, ఆక్టోబరు 9:-రాజకీయ సాంఘిక విషయములను చర్చించు పత్రికయొక్క అవసరము చాల ఉన్నదిగనుక పురషోత్తం ట్రాండెన్ గార దీపావళినుండి "స్వాధీన భారత్" అను హిందీ వారపత్రికను ప్రకటించెదరు. ఇందుకు తగినప్రయత్నము లిదివరకే పూర్తియైనవి. రాజకీయ సాంఘిక విషయములను చర్చించుటలో తృప్తికొండక హిందీభాషను గూడ పాంచాలరాష్ట్రములో వ్యాపింపజేయుటకు ప్రయత్నించును. (శ్రీ తె.)

త్రివేణి

కె. రామకోటిశ్వరరావుగారి సంపాదకత్వముక్రింద ప్రచురింపబడు త్రివేణి పత్రికయొక్క జూలై, సెప్టెంబరు సంచిక, పెక్కు భావగర్భితమును వ్యాసములతో విరాజిల్లుచు, తన కీర్తిని నిలుపుకొనుచున్నది. సర్వవత్ సమాజోపశుక్ల్యాదాక్షుగ పట్టాభి సీతారామయ్యగారు వ్యాసమును వ్రాసిరి. వీరు లోక్ సమాజోపశుక్ల సాజరయ్యుండిరి. కీ కీ ఆంధ్ర రత్న దుర్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు "విద్య"ను గూర్చి వ్రాసిన వ్యాసము ప్రచురింపబడినది. నాగరాజశర్మగారు హల్దేవగారి తత్వసిద్ధాంతము గూర్చియు, ప్రాఫెసరు రంగాగారు స్వరాజ్యమునందు గవర్నరుల స్థానముగూర్చియు, ఆధునిక తెలుగునవలల గూర్చి గోపాలస్వామిగారును, వ్రాసిన వ్యాసములు వశనయోగ్యములు. ఆంధ్ర కాంగ్రెసు నాయకులగు కొండ వెంకటకయ్య, ప్రకాశం, పట్టాభి సీతారామయ్యగార్ల దేశసేవగూర్చి, ఈశ్వరదత్తుగారు వ్రాసిరి. చదువదగిన వ్యాసము లింకనుకలవు. సంపాదకీయ వ్యాఖ్యలును, చిత్రకటములును, పత్రికకు వన్నె చెప్పుచున్నవి. ఈ పత్రిక తనదివాభివృద్ధి గాంచి, త్వరలో మాస పత్రికయగుగాకయని కోరెదము. పత్రిక వలయువాడు, త్రివేణి కార్యాలయపు మేనేజరు, 114 ఆర్మీయను వీధి, బార్లీటవును, మద్రాసు అని వ్రాసిన బడయగలకు. వార్షికపు చందా ఆరు రూపాయలు.

ఎడింబరో హైందవసంఘము

కార్యదర్శిగనుండిన ఆంధ్రరత్న
గోపాలకృష్ణయ్యగారి
మరణమునకు సంతాపము
ఎడింబరోలో ఉన్న హైందవ సంఘమువారు 1914-1915 సంవత్సరమున ఏకతంత్రమునకు గౌరవకార్యదర్శిగనుండిన శ్రీ దుర్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి అకాలమరణమునకు చింతించుచు, వారి గౌరవానకు ఆ సంఘకార్యాలయమును కడచిన సెప్టెంబరు 16-న లేడి ఆదివారము మూసివేసిరిని, ప్రస్తుతగౌరవ కార్యదర్శిగారైన శ్రీయంత యె. ఆర్. దత్తుగారు ఎడింబరో నుండి వ్రాయుచున్నారు.

విదేశవార్తలు

కెమాలిపాపా, ఆప్స్ అమీరుగార్ల సంఘసంస్కరణములు

ప్రతికూలురు బయలుదేరుట

(బీము నర్సిసు)

లండన్, అక్టోబరు 9:—పాశ్చాత్య యూరపులో కాటుకపాటు మత ప్రచారముగల దేశములందు సంఘ సంస్కరణములను ప్రవేశపెట్టుటకు కెమాలిపాపాగారు, అమాన్జులాగారు కృషిచేయుచున్నారు. కాని వలసవారి పూర్వచారకరాములు కొందరు ధ్వజమిత్తి తీరి కడుతున్నందువల్ల, రెయిఫరేషన్ మతగురువులు బొత్తుగ సహించుటలేదు. క్రతి కూలుడగ ప్రవర్తించి అధ్యంతరమును చూపుచున్నారు ఈ సంస్కరణముల ననుసరించినవారిని శిక్షించుచున్నారు. కెరూఫరేషన్లో ముసల్మాను స్త్రీలు మునుగులేకుండ వచ్చిన రాసి యగుడదనుచున్నారు. వారి హస్తములగాని కాళ్లుగాని కప్పించరాదనుచున్నారు. ఇట్టి ఆంక్షనే తరువ్వు శిశువులమును నివర్తించి పాశ్చాత్య టాపీని ధరించినవారిపైగూడ విధించిరి.

ఇంపీరియలిజము

ప్రతికూలసంఘ ప్రచారము

(బీమునర్సిసు)

లండన్, అక్టోబరు 9:—ఇంగ్లీషులో ఇంపీరియలిజము సంఘమువారు తమ ప్రచారమును సాగించుచు నే యున్నారు. ఇక్కడగారు ఆంగ్లము కానుపడి వచ్చిరి. ఆయన యుద్ధవర్ణించిరి. క్రమబద్ధమును స్వాతంత్ర్యము, సమానత గానలేననిరి. ఇట్లుబడివర్ణించి ఇంపీరియలిజము దెచ్చిపెట్టిన చిక్కులను అంతర్జాతీయ వచులు తప్ప ఇతర ఏర్పాటులు తొలగింప జాలననిరి. అంతర్జాతీయ సంఘము నేర్పాటులేనీ అందులో చనివాండ్రుదగునని క్రతిన పూనవలెననిరి.

చీనా ఔమనివారణ సంఘము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

న్యూయార్క్, అక్టోబరు 10:—న్యూయార్క్ వార్తలిట్టు దెలుపుచున్నది. మతావేదములను ముసల్మానులు చీనారాష్ట్రవారు కాన్సు రాష్ట్రములో 200 వేలమందిని వార మొదర్చిరి చీనా ఔమనివారణ సంఘమునకు దెలియచున్నది.

న్యూ నత్వేలును తుపాను చెలరేగుట

చెట్టు వేళ్లతోకూలుట-ఇండ్లకప్పు లెగిరిపోవుట

సిడ్నీ, అక్టో 8:—గంటకు 68 మైళ్లు వీచు తుపాను ఈశాన్యముగ వ్యూతులను కూకటికళ్లతో పెకలించుచు ఇండ్లకప్పుల పెకలగొట్టుచు వీచుచుండెను. న్యూసౌత్ వేల్స్ అంతయు కొట్టుకుపోయెను. అగ్నిలో ఆజ్యముపోసినట్లు తుపానుకు తోడ్పడు చిట్టడపులు అంటుకొని కాగితపు యంత్రాలను మును చుట్టవలెను. మంటలు పొగచే గగనమార్గమును గప్పివేసి గంతున కంటి దప్పిగూడ అనలేదు. 80 మైటారుబండ్లు డిగ్రీసలనివచ్చెను. మంటలు శోడ్డుమిడికి వ్యాపించుటచే మైటారుబండ్లను దప్పి అనలేదు. ఇంతవరకు ప్రాణనష్టము లేదు. 1,000,000 పానుల నష్టము గల్గెనట.

న్యూఢవండ్లందు హైకవిమనరు కనివారముగాదు వైశాలయమున లండన్లో చనిపోయెను. 1917 లో ప్రాంసులో తగిలిన దెబ్బలు పూర్తిగా ఇతనికి మానలేదట.

FOR

BEST DIAMONDS

Specially Imported for Andhra People

GO TO

V. M. S. SHAIK MOHAMED & Co.,
Diamond Merchants & Jewellers
RAJAHMUNDRY.

మేకంజీ కింగుగారు

ఇంగ్లండు సయనమునకు గతంబెద్ది?

రస్సి, అక్టో 8:—కనడా క్రథానామాత్యుడు కనివారము లండను జేరెను. అమెరికదంతులు మున్నగువారు ఆతనిని ఆహ్వానించిరి. కనడా హైకవిమనరు అధికగయ్యెను. నిన్ను రాష్ట్రముగారికడ కేగెను. రాబోవు వడిసంవత్సరము లోపుగ 20,000 బ్రిటిషు కుటుంబములను కనడాలో ప్రకటించిన యమై చర్చించుటకు లండనుకు వచ్చిరనుకొనుచున్నారు. కాని తాను విశ్రాంతిని కొద్దిమంది స్నేహితులను కలిసికొనుటకు వచ్చిరినని మేకంజీ కింగుగారు దెలుపుచున్నారు.

యుద్ధబహిష్కరణ కబురులు

అర్థములేని మాటలు

ఆయుధవివర్జననభ వమైన ప్రయోజనకరమా?

బ్రియండుగారి హెచ్చరిక

లండన్, (మెయిలు) ప్రపంచమంతయు ఆస్త్ర సశ్వాసము గావించవలెననుటలో ఏమియు లాభములేదని బ్రియండుగారు హెచ్చరించుచున్నారు. దెర్బాద్దుగాదు సకాశాని కలు పరికిలో ఆస్త్రసశ్వాసము యుద్ధమును మాన్పజాలదనిరి.

ఆయుధవివర్జననభలో అందరును యుద్ధవివర్జనమును తగ్గించవలెననుటలే. ఎవరను చేయరు. దానివలన వచ్చు లాభములేదు! యుద్ధసాధన తగ్గించి కట్టుబడి అక్షులొంది సామ్యము మిగిల్చివని క్రమములను గొట్టుచున్నారు. ఇందులో మిగిల్చిన సామ్యము ఏ వైమనికడగమునో పెట్టుచున్నారు. ఏవిధానములో శిర్య పెట్టుచున్నారు. క్రమములలో ప్రభుత్వములు ఆస్త్రసశ్వాసమును గావించిన లాభములేదు. దానివలన యుద్ధము అంతరింపదు. రషియనులు సాయుధులుగాదు. చాలమంది వారు కట్టుబడి పోరుచున్నారు. ఐదుగురిలో ఒకరి కే తుపాకి వారిగ్గు గలదు. ముసల్ములు కట్టుబడి యుద్ధము చేయుచున్నపుడు ఆస్త్రసశ్వాస మెట్టిలాభమును గల్గించును? యుద్ధము చేయునది ముసల్ములుగాని యంత్రములు గావు. ప్రపంచములో నేను పరిగా తయారై యుద్ధముచేయువారి యొకటియలేదు.

ఆయుధవివర్జననభ నివృత్తియోజనము. క్రమముల వారెరుకు ఆయుధవివర్జనమును గావించరు. అందరను ఎప్పుడు యుద్ధమునకు సంసిధులుగ యుండజాలరు. ఎందుకగుడ ఆయుధవివర్జననభ వేసికొరారు. అదంతయు అర్థములేని మాట.

నల్లమందు సంఘములో సభ్యులను చేర్చుటకు జాతిసహితవారు అందరకును కలుగంపిరి.

రైలులో ముప్తియుద్ధము

దెల్లి, అక్టో 8:—జర్మనీలో సోషలిస్టు రిచిస్టాగు సభ్యుడగు స్వామిమ పేకతో వాయువాత్రా యంత్రములో రషియను పొగదుండు కమ్మూనిస్టు ప్రచారమును పెంపొంద జేయవలెనని మాట్లాడిన కారులు మూజుజాగరిని స్వామిమకు కలిసికొని రైలులో కలిరాబడి ముప్తియుద్ధము జేసిరి. ముఖముమీద కొట్టుకొనిరి. ఈదకు ప్రయాణికు లిద్దరిని విడదీసిరి. పోలీసువారు కారుల మూజుజాగారు పార్లమెంటు సభ్యుడగుటచే, ఆతనిని అరెస్టు చేయజేసె పోయిరి.

ఈశ్రు ఎదారిలో తప్పిపోయి వైమనికల కంటబడిన క్రిడాదరులు ఆంగ్లమును గాంచుచున్నారు.

జపాను ప్రభుత్వమువారు బంగారు ఎగుమతి నిషేధము వైచిరి.

చీనా ప్రభుత్వసభ్యత్వము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, అక్టో 10:—క్రాంత చీనా జాతీయ ప్రభుత్వ ఏర్పాటుచే చియాంకు కేషేతుగాడు క్రమత్వసభ్యత్వముగ నియమింపబడిరి. ఐదు పరిపాలనకాఖల యధ్యక్షులుగూడ నియమింపబడిరి.

క్రాంతి సమప్రభాగమున 80 నాకలు (యూధనాకలను వగయిరాలు) కృత్రిమ యుద్ధప్రదర్శనమున పాల్గొనును.

లండన్లో సతకరాల్చిత చతురశ్ర అనువాదము శ్యామల కాస్త్రము కథనించుచుండెను. మోటారుబస్సుక్రింద కడిచనిపోయెను. ఆస్పత్రికి గొంపోయి క్రమైవికిక్క జేయుచుండ ప్రాణములను వాసిరి. హృదయము పొడగుటచేతను మత్తుగండుచేతను త్వరగా చనిపోయిరిని కంచాయితీ జేసిరి. కలకత్తాలో ఇతని బంధువులు శ్యామలవాడుగ నున్నారు. వారికి కలుగంపిరి. అంతవరకు విచారణ నాపుచేసిరి.

టూలిస్టాను ఉప ఎన్నికకు కాత్తిక కృత్వతీపు లిబరలు అభ్యర్థులు ప్రయత్నించుచున్నారు. 11 తేదీని ఎన్నిక జరుగును.

ఓహియో నెలసాలయందు ఇటికవని చేయుచున్న 270 ఖయిదీలు కాలి చనిపోయిరి. 7 గరు బండిలు కప్పించుట లేదు.

బులుసు-రామజోగరావు హెచ్చరిక

నెట్టెంబరు 26వ తేదీని గోకలపాలలో ఛత్ర కతి శ్రీ "కాట" వ్యాయామముడలి వార్తాకొత్తనము జరుగబడుననియు, ఆసందర్భమునను యోగవ్యాయామ కాస్త్ర రహస్యములనుగరించి విశ్రులముగ నుపన్యసించవలయుననియు, నైమండలి గౌరవకార్యదర్శి శ్రీయంత, సంచీవకామత్ గాడు కొరిరి. నేనును వల్లెయని బిళ్ళకొని నాకమ్మలచే కొన్ని క్రమైవివ్యాప్తదర్శనములు చేయించి, బాలికలచేతూడ నూర్యము సాగర యోగాసాది వ్యాయామ ప్రదర్శనములను చేయించెదనని వాగ్దానము చేసియుంటిని. బాలికలలో మొదటిపిల్లి, శ్రీయంత వి. యల్. కాస్త్రీగారి పుత్రులూరి సీతాదీపంటు. వాయి 10 సంవత్సరముల ప్రాచుత్రిక. ఈబాలిక, నాడగరనే ఉత్తము శిక్షణ వడయుచున్నది. బాల, బాలికలకుడ నూర్యముసాగర యోగాసాది వ్యాయామ క్రీడలను నేర్చుచున్నాను. తిరువలిక్కేటి హిందూ హయగ్రూపులో క్రతి డినము తెల్ల వారు ధూమన, 4 గంటలు మొదలు, ఉదయము 7 గంటలవరకు సకల జనులకు ఉచితముగ యోగవ్యాయామ, నూర్యముసాగరాది శిరకళలు యావత్తు నేర్పబడుచున్నవి. ఈమహాతరులును పొగొట్టుకొనక దేవదారిద్ర్య, వాసక్యములను బావదలమకొన్న వారందరకు తమతమ పిల్లలను పింపించి, దేశభక్తిపూరితులు కాగలవారని విశ్వాసముతో వ్రాయడమైనది.

వార్తాకొత్తనసందర్భముందు నూర్యముసాగర యోగాసాది వ్యాయామములలో పోటీచేయదలమకొనిన బాలబాలిక లెవరైన నున్నయెడల యాక్రిందివిరువామాకు తమతమ దరఖాస్తులు పంపించుకొనవలెను. అడుక్లిలలో పరిక్షలో యొక్కవమార్గముల సంబాధించినపిల్లకు స్వర్ణతరకము బహుమాన మియ్యబడును. రెండవబహుమానము బాలికావరకు తగినపు ప్రకములు. దరఖాస్తులన్నియు యూనెల 20 వ తేదిలోగా మా కార్యాలయము చేరవలెను.

చిరునామా, ప్రొఫెసర్ బులుసు రామజోగరావు, 15/16 తడికానలంకిరైబడి, తిరువలిక్కేటి, చెన్నపట్నం.

ప్రపంచమందంతటను ప్రవీణుడైన మోటారిస్టు అభిప్రాయములను చదువుడు

మెసర్స్ డి హిల్మాన్ మోటారు కారు కంపెనీ లిమిటెడ్.,
కావేన్ ట్రీ

పిన్ హాసు, 20, బక్లింగ్ హామ్ గేట్,
లండన్, యస్. డబ్ల్యూ. ఐ.
30 జనవరి 1928.

ఆ రుకూలా రా,
కొద్దికాలము క్రిందట మెసర్స్ రూట్స్ లిమిటెడ్ వారు వ్వారా సేను కారుకొనిన సంగతి
మీకు తెలుసును.
క్రిందటి పర్యాయం బిలింబియా ప్రదర్శనములో ప్రత్యక్షముగా దానిని పరీక్షించి, నాకోరి
కల కనుగొన్నాముగానుండేనని నాకు దృఢవిశ్వాసము గలుగుటయే మీవద్ద కారుకొనుట సంభ
వించినది.
కారునుకొనినదానిగ, నాకు దానవలసగలిగిన సంతోషమునకు మేరలేదు. సేను అను
కొనిన దానికంటె ఎక్కువ ప్రీతిని గలిగించి సంతృప్తిపరచినది.
అందమును, శక్తి సామర్థ్యమును, చిరకాలము వన్నునట్లు దృఢముగానుండుటలోను,
తక్కువ ధరలో పొందదగిన కారులలో లేని విశేషాతిశయములు చాల కనుగొంటిని.
సేను మీకు యీ ఉత్తరం వ్రాయుటకు మిగుల సంతసించుచుంటిని. మంచి సామర్థ్యతగలి
గిన మోటారిస్టులు మిమ్ములన్నిటి కారును నిర్మించెనందులకు తేనోళ్ళ కొనియాడక మానరు. నాన్న
హితులందరకు యిట్టి సంగతి తెలియవలదు నావిద్యక్తధర్మమని భావించితిని.
చిత్తశుంచవలెను,
(Sd.) H. O. D. SEGRAVE,

మేజర్ సెగ్రేవ్ మాదిరి హిల్మాన్ ఫోర్ టేన్, నూత్తులను కనిపెట్టు
మోటారిస్టుల ప్రశంశపాత్రమునట్లు వివిధమందిరిలో 14 ఖాసీస్ మీద తయారై
నది. వివరములు గోరువాడలక, లేక బ్రయల్ పరీక్షనిమిత్తం జాకువ్రాసిన సంతో
షముతో ఏర్పాట్లు గాలింకగలవారము.

సింక్లెన్ అండు కో లిమిటెడ్.

మద్రాసు.

ఉదకమండలం.

భారతీగీతములవై నివేదపు టుత్తరువు

ప్రభుత్వచర్యను శాసనసభ్యులందరును తీవ్రముగ నిరసించుట

సత్యమూర్తిగారి తీర్మానము 76-12 తో ఆమోదింపబడుట

సభలో భారతీగీతములను బాడుట

లా మెంబరుగారు గుట్టును బయల్పరచుట

తమిళకవిపుంగవుల కీ. శ్రీ. ముబ్రహ్మణ్య భారతీగీతముల పుస్తకములను పోలీసువారు స్వాధీనపరచుకొనుటనుగూర్చి ప్రభుత్వమువారిచర్యను విమర్శించుకొనుటకై పభాకార్యక్రమము నిలుపవలెనని నిన్నటి ఫలాహారానంతరము చెన్నపురి శాసనసభయందు శ్రీ యస్. సత్యమూర్తిగారు తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టించిరి.

శ్రీ యస్. సత్యమూర్తిగారు

తమిళ దేశీయులకుగాని, తమిళభాషా నేర్పినవారికిగాని లేక దేశభక్తులైనవారల కీ ప్రతిపాదనను బలపరచుటకు ఆనుకూలవాదనను తెలుప బనియేలేదు. కీ|| శ్రీ|| ముబ్రహ్మణ్య భారతీ వాక్కునందు సాక్షాత్తు పరస్పరీక్షించియే తాండవమాడుచుండెడిది. భారతదేశమునంటి పరాధీనదేశములను గాక, స్వేచ్ఛ ననుభవించు మత యితరదేశీయులను జన్మించియుండిన ముబ్రహ్మణ్య భారతీగీత దిగంతవిశ్రాంతమై ప్రజలయొక్క యా, ప్రభుత్వముయొక్క అదరణ గౌరవములకు పాత్రుడై భక్తిపురస్కరముగ కొలువబడెడివాడు. భారతవర్షము వానిన దేశమైయుండుటం జేసి ముబ్రహ్మణ్య భారతీ తన జీవితభాగములో ముఖ్యభాగము పునుచ్చేరియుండు ప్రవాసీగ గడుపవలసి వచ్చెను. కాని వారికి పూర్వము దేశభక్తులు, స్వార్థత్యాగులందరును అట్టి కష్టములనే గాంచిరి. భారతీ భౌతిక దేహమును వీడినను మృతజీవియై యున్నాడు.

భారతీగీతములు పుస్తకములన్ని మీరు స్వాధీనపరచుకొనవచ్చును. కాని పరిశ్రమలగు జేదము తెల్లు పురుషాంతరము నుండి పురుషాంతరముగ హిందువులకు నిలచియుండెనేని భారతీ గీతములను అట్లే కాళ్ళకడముగ ఆవంఠ్రాగ్మము మరియుండ గలవు. ఈభూమియందు దొక్కడేని తమిళు డుండువర కీ గీతములు ఇలవై వెలయగలవు. ముడించిన యక్షరములను లామెంబరు, హోముమెంబరుగార్లు వశపరచుకొనవచ్చును. కాని దేశీయుల మనోభావములను, నోటాడుపల్కలను వశమొనరించుకొనగల సాధన మంతవరకును మానవునిచే సృజింపబడియుండ లేదు. భారతీగీతముల పుస్తకములను వశపరచుకొనిన నాటినుండియు దేశీయులందరును భారతీగీతముల నోటబాడుటకై విరివిగ ప్రచారము గావింపుచున్నారు.

భారతీగీతములు 25 సం||ల నుండియు తమిళదేశమునందు ఆచారగోపాలముచే చాడబడుచున్నవి. ప్రధానమంత్రి దాక్షర నుబ్బరాయనగారు తమిళభాషపై మక్కువగలవారు. ఈ గీతములను విని వారు కరమానందము నందియుండినో లేదో, ఉజ్వలముగ దేశభక్తిచే పరవశత్వమును బొందినో లేదో తెల్పవేసుచున్నాను. ప్రతికూలపక్షములోనండి మంత్రిపవలల స్వీకరించిన ద్వితీయ, తృతీయామాత్యులైన పరిపాలనకుండుటకు విచారించుచున్నాను. వారికపుడు తమ ఎన్నికలకొరకై గావించిన ప్రచారమునందీ గీతములనే సాధనములుగా నుపయోగించినో, లేదో చెప్పగలియుండరు.

“పుట్టు పూర్వోత్తరములు”

ఈ విషయముయొక్క పుట్టు పూర్వోత్తరము లేమనగా, బర్మాప్రభుత్వమువారు ఈ గీతములు, ప్రభుత్వముపట్ల ద్వేషమును బురికొల్పుచున్నవను కారణముచే నిషేధపు టుత్తరువును గావించిరి. ఈ బర్మా ప్రభుత్వపు ఉత్తరువు 1928 సం|| ౧౨వైంబరు ఫోర్టునెంటు బార్డి గెజటులో తిరుగ ప్రచురింపబడుట కేమిహేతువో లామెంబరుగారును, హోముమెంబరుగారును తెలుపవలెనని కోరుచున్నాను. ఇంతకుపూర్వ మెన్నడైన యిట్లు ఇతర ప్రభుత్వముల ఉత్తరువులు గెజటులో ప్రచురింపబడుట గలదా? ఇట్లు ప్రచురింపబడు కారణమైన నిబంధన ఏది?

ఇక రెండవవిషయమేమన పోలీసువారు భారతీ పుస్తకముల వశపరచుకొనుటకు, పరిశోధనకు అధికారము నొసంగవలసినదిగ మేజిస్ట్రేటుగారికి దరఖాస్తు పెట్టుకొనిరి. అందుపైని మేజిస్ట్రేటు వారికి ఉత్తరవొసంగెను. ఈ దరఖాస్తును పోలీసు కమిషనరు తన స్వంతబాధ్యతపై పెట్టెనా లేక పోలీసు

కాఖా పరిపాలనకు బాధ్యులుగ నున్న హోముమెంబరుగారి కీ విషయము తెలియదా? వారికట్లు తెలియని పక్షమున ఇట్టి ప్రాముఖ్యముగ విషయములందు పోలీసువారు వారి స్వంతబాధ్యతపైనే ప్రవర్తించగలరేమో తెలిసికొన గోరుచున్నాను. ప్రధాన రాజధాని మేజిస్ట్రేటుగావించిన యుత్తరువునందు ఏ శేరముపై ఉత్తరువు సాధారణరకెనో ఆశేరము విశేషముగ బోధపడుటలేదు.

“దిక్కులేనివారి జీవనమును బోగొట్టుట”

సారస్వత విషయములట్లుండ మానవ దయాదాక్షిణ్యములకు సంబంధించిన మరొకవిషయము గలదు. ముబ్రహ్మణ్య భారతీ 25 సం|| క్రితము గతించెను. అనాధయుగ వారి భార్య పుడు, తండ్రిలేని బిడ్డలకును మరొక జీవనాధార మెద్దియునులేదు. ఈ పుస్తకములవలన వచ్చెడి ఆదాయమే వారికాధారము. ఈ పుస్తకములను ముడించుటకుగాను హిందీప్రచార కార్యాలయము వారును, “భారతీ ఆశ్రమము” వారును విశేషముగ ధనమును వెచ్చించి యుండిరి. ప్రస్తుతము దరిదాపులేని ముబ్రహ్మణ్య భారతీగారి భార్యబిడ్డల జీవనమును బడగొట్టెదరా?

కొలది మాసములక్రితము ప్రధానమంత్రిగారు సభలోని ప్రశ్నలకు సమాధానము లొసంగుచు భారతీగీతములను ప్రభుత్వ పాఠశాలలందెందనను విద్యార్థులకురర్పింపుట కెట్టియోజ్ఞాకర లేదని తెలిపియుండిరి. ప్రధానమంత్రిగారు తమిళులు, తమిళ భాషానెంగుదురు. ఈ గీతములను వారు వినియున్నార. ఘట నానుబంధ నమరుగు మంత్రిపదవులను స్వజీవదగ్గర ధ్వంస మొనర్చగల మహాప్రవీణులు. (నవ్వు) అట్లుండియు తమ ప్రక్కనేగూర్చుండి తమమిత్రులతోపాడేసి యుండ వీరు గురుకులు ద్రులగుచు గూర్చుండుటకష్ట మరేమి చేయవలయున్నార. ప్రక్కనేగూర్చుండియున్న వీరి మిత్రులకును (లామెంబరు హోముమెంబరు) ఈ విషయమై ప్రధానమంత్రిగారితో నొక్కమాటైన చెప్పియుండలేదు.

గొ|| హోముమెంబరు, లా మెంబరుగార్లురవురు భారతీయులే. నేటికి భారతీయులమరియే చెప్పకొనుచున్నారు. లా మెంబరుగారు మళయాళ భాషలో మంచివక్తలు. భారతీ గీతములనంటి గీతములే మళయాళములోనుండిన వాల్చే నిషేధించియుండెడివారా? సర్వసమత్వము, సర్వమానవసౌహృద్యముల బోధించుచు ఇస్లాము మతవిజ్ఞానముల కధిపతులగుండిన హోముమెంబరుగారేనా ఇట్టి ప్రాముఖ్యము పూనుకొనవలసినది?

సత్యమూర్తిగారు భారతీగీతముల బాడుట

నావద్ద యిప్పుడు భారతీగీతముల పుస్తకముల ప్రతులు రెండు గలవు. ఇంకొకటి లామెంబరుగారికి బహుమతిగా నొసంగుచున్నాను. మరొకటి ప్రభుత్వ గ్రంథాలయమున కొసంగెదను. పోలీసు వా రీప్రస్తావనలను నావద్దకుంచి వశపరచుకొనదలంచినచో, అట్లు జేయనిండు, అని శ్రీ సత్యమూర్తిగారు భారతీ గీతముల ప్రతినిధిని అందుకండి రెండుమాట “సందేహాతరమెన్నో” అను గీతము నొకదానిని తమిళములోనే బాడి, “విశమత్వము లేనిచో, భారతీ యుల్లెలను ఆవహనము పాలయ్యెదర” అ.గములో దాని సారాశ్రమము వివరించిరి. ఈ గుణపాతమును హోముమెంబరు లామెంబరుగార్లు ముఖ్యముగ నేర్చుకొనవలసినది. “మనలో మనము విశమత్వములేక మొగినచో ప్రభుత్వ స్థానములందా నీకులైన మీరుక, ప్రతికూల పక్షములను మేమును ఉభయములను అవహనము పాలయ్యెదము. (నవ్వులు)

సత్యమూర్తిగారు “వీర స్వర్గంత్” మను మరొకపాటను చదివి అమృతమును చరిమాదినవారు మద్యమును గ్రోలసటుల సంపూర్ణ స్వాస్థ్యంత్రయము కాంక్షించెడివారు చిల్లర లాభముల నభిలషించరని తాత్పర్యముకల్పి ఆత్మాశీర్వా మంత్రిగారి ద్వాని బాగుగ గమనింపవలెననిరి. లామెంబరుగా రీగీతముల నితవరకు చదివియుండలేదని చెప్పియుండిరి. అట్లుయ్యెను వీనిని నిషేధించిరి. ప్రాచీన భారతకవివశేష్యులందరివలెనే భారతీయులు “తోకానమస్తా న్ముఖిభానంతు” అను లోక కథ్యాణమునే తమ పాటలందు అభిలషించియుండిరి. అట్టి పుస్తకముల నా దేశభక్తియన నెట్టిదో నెంగని మదరాసు ప్రభుత్వమువారు గ్రుడ్డితనముగా నిషేధించుట?

ముబ్రహ్మణ్య భారతీ బ్రాహ్మణుడు, వారి పాటలందు దండెనను బారి కులభేదములు ప్రబోధింపబడెనేమో నా బ్రాహ్మణభేదర విమర్శలను దెలుప గోరుచున్నాను.

“ఉత్తరువు నిషేధకము-నకర్త వ్యము”

ప్రభుత్వమువారు గావించిన ఉత్తరువు పహేరుకమైనది గారు. కర్త వ్యముగ గారు. ప్రభుత్వముగా రీవిషయములో విశేషముతో నిషేధించినను మొలంగకుండినచో నితటితో నీవిషయము ముగింపబడదు. తమిళము మాతృభాష గాగలవారందరకును నిది సవాలుగనుండగలదు. దేశభక్తులందరకును నిది సవాలు. బాపున తమిళులు, దేశభక్తులు, అంతరీక్షియము నామోదింపవలెను, అనిపెట్టిరి.

సి. యస్. ముత్తరంగ మొదలియాయగారు ఉపపాదన బలపరచుచు స్థానికపురపాలక సంఘ పాఠశాలలందనేక తావుల నిజవరకే నీగీతములు ప్రవేశ పెట్టుబడెననిరి.

శ్రీ టి. ఆదినారాయణకెట్టిగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు ప్రభుత్వమువారిట్టి యుత్తరువు గావించుటవలన ప్రస్తుత దేశీయుల యా గ్రహమునకు పాలగుటయేనాక రాగల సంతులు ఆగ్రహమునకు, ద్రోహభావమునకు గురియగుచునని పలికిరి. ప్రపంచముం దెప్పుడును జాతీయ భావతరంగము ననివితీయుటం దేప్రభుత్వముగాని జయముండి యుండలేదు. ఐంగ్లండు దేశములో జాతీయ భావములు గలిగిన సారస్వతము ననివితీయుటకు ప్రభుత్వమువారి రెన్నియో ప్రయత్నములు గావించిరి. పత్రికల నిషేధించిరి. కాని దీనివలన ఆ ప్రచారము తగ్గిపోవుటకు మారు ఆత్మధికమయ్యెను. ప్రభుత్వమువారు భారతీ గీతముల గ్రంథములను వశపరచుకొనవచ్చుచుగాని ప్రజల దేశభక్తిని, ముబ్రహ్మణ్యభారతీ ప్రజల మనములందు వెలకొల్పిన మాతృభక్తిని అణచివేయువలెననియు పట్టిరి ఎల్ల కాలమును మీ రానువర్తనింపవలయులై యధిష్ఠించియుండుమని తలపరచారు. నేడీ గీతములను నిషేధించి మీరు మీ నియోజకగణములవద్దకు వెళ్లినచో మీ కెట్టి సత్కారము జరుగరో తెలిసికొనగలరు. (నవ్వు) 1920-21 వండినందు ఆంధ్రదేశమునందు “పంచాల పంచాల భారతమాత” మొదలైన దేశభక్తి గీతములే దేశీయ ప్రబోధమునుగాంచి, ప్రజల దేశభావమును రగుల్కొల్పెను.

చావడి ముబ్రహ్మణ్య కెట్టిగారు ప్రతిపాదనను బలపరచుచు భారతీగీతములు పెట్టెలపై యందు సామాన్యముగ నన్ని పాఠశాలల యందును బోధింపబడుచున్నవని నడిపిరి. కాని ఇంతవరకును చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారు వానిని నిషేధించు టవరకుమని ఎన్నడును భాషింపక ఇచ్చి దాకస్వీకరముగ నాగ్రంథముల లాగుకొనుట ఆశ్చర్యకరముగ నున్నదని నడిపిరి. ప్రభుత్వము వారి చర్య ప్రజలయందు జాతీయ భావమును సంపూర్ణముగ నభివృద్ధియుట కుద్దేశింపబడెనుగాని మరియొకటి గారు. భారతీయులెవ్వరును ప్రభుత్వమువారి చర్య నామోదింపబారకు.

గాడిచర్ల వారిసర్వోత్తమ రావుగారు ప్రతిపాదనను బలపరచుచు ప్రభుత్వమువారికి అంతరాత్మ యనునది లేదని తెప్పటకీడి మరియొక నిదర్శనమని నడిపిరి. ఈ గ్రంథముల నిషేధించుచు గావించబడిన యుత్తరువు గావించినది, మదరాసు ప్రభుత్వమువారు గారు. బర్మా ప్రభుత్వమువారు వాని నిషేధించిన బర్మాప్రభుత్వమువారికి అవభాష చెలియదు. వారు గావించిన యుత్తరువును ఈ రాష్ట్రమున నమలులో పెట్టదగునా దగదాయను విషయమును ఇందులనను గొరింపక యే మానప్రభుత్వమువారు గతెటున ప్రకటించిరి. ఈగీతములు ముప్పది వత్సరములుగా తమిళదేశమున వ్యాప్తియందున్నది. కాని వీనియందు రాజద్రోహ మున్నదని ప్రభుత్వమువారికిగాని మరి యెవ్వరికిగాని ఈ ముప్పదివత్సరములలో నెప్పుడును దోషలేదు. తమిళసారస్వతమున నీగీతములు అగ్రస్థానము వహించుచున్నవి ఈ గ్రంథములు చాల ఉత్కృష్టమైనవిషయము వీనిని వకనీయ గ్రంథములుగ నిర్ణయింపవలెనని గూడ చాలముంది భావించిరి. అట్టిందందర్భమున నీగ్రంథముల నిషేధించి వశపరచుకొనదలచు అధికారులను వారి కనుమతి నొసగు అధికారులను చాల నాగురాకతతో ప్రవర్తించవలసియుండెను. ఇట్టి అవిచారిత చర్యలవలననే వంగదేశ విభజనపరయమున ప్రభుత్వము వారికి ప్రతికూలముగ గొప్ప యుద్వేగమును బయలుదేరెను. భారతీ గ్రంథములపై నిషేధమును వెంటనే తొలగించిననే దప్పు, తమిళదేశమునగూడ అట్టి యుద్వేగమును బయలుదేరునెడల ఆశ్చర్యములేదు. ప్రభుత్వమువారు వెంటనే ఉత్తరవు రద్దుచేయనియెడల, తమిళదేశమున ప్రతివాదను, భారతీగీతములను బహిరంగముగ చాటుచు అందుకొరకు కారాగారములకు జనుటకైన నిధపడెదరు.

ఎస్. కవరాజుగారు (పంచమ శామిశేటెడు) ప్రతిపాదనను బలపరచుచు, ప్రతిపాదనను బలపరచలేనని పత్యమూర్తిగారు ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడిన ప్రతినిధులకే జ్ఞప్తి జేపర్చిరి గాని, శామిశేటెడు పత్యమూర్తిగారు గోరలేదనియు, అది తన కాగ్రహమును గలగజేసెననియు నడిపిరి. శామిశేటెడు పత్యమూర్తిగారు ఆంధ్రరాష్ట్రములోనియు, ఎల్లపుడును ప్రభుత్వమువారిచే బలపరచబడుచున్నదియు పత్యమూర్తిగారు రాజకీయ ధ్వని నొసగుటయు ప్రసంగించిరి. ఇది చాల అపాయము. గుణమును జట్టి జూచినయెడల తమిళభాషలో, నుబ్రహ్మణ్య భారతీగారి గీతములు నిరుపమానములనటకు పండియములేదు. ప్రతి పమయమునను ప్రభుత్వమువారిని బలపరచ నిర్దమగనండు మేము గూడ నీ విషయమున ప్రభుత్వమువారి చర్య నామోదింపజాలకున్నాము. (విషదు వినుడును కేకలు) ప్రభుత్వమువారు పదరూపిషేధమును వెంటనే తొలగించెదరని నమ్ముచున్నాను.

ఎస్. పత్యమూర్తిగారు:—శామిశేటెడు పత్యమూర్తిగారు మానియట శామిశేటెడు యముగాదు. శామిశేటెడు లట్టి యమునమున కనకాశముపని యున్నయెడల విచారించుచున్నాను. ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడిన పత్యమూర్తిగారు ప్రజాభిప్రాయమునుగూర్చి మాటలాడుట కర్తవ్యమగు భావముచే వారి కోర్కరికి మాత్రమే నేడు విజ్ఞాపన మొనర్చితిని.

టి. సి. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు ప్రతిపాదనను బలపరచుచు శామిశేటెడు పత్యమూర్తిగారు ప్రతిపాదనను బలపరచట మాడ నకు చాల పండిపవయ్యెనని నడిపిరి. తమిళదేశమున నుబ్రహ్మణ్యభారతీగారు, గొప్ప జేవరాశంధూరినిగభాంధిని గౌరవింపుచున్నారని, 20 నెత్తురములుగా, తమిళదేశమున నాచాల గోపాలమును భారతీ గీతముల జట్టి యు తలొప్పై భావముతో పరిగెడించుచుండగా నిపు డీ ప్రభుత్వమువారు వానిని నిషేధించట చాల విషాదకరము. ఉత్కలపై ముగ గ్రంథముల రచించిన గ్రంథ కర్తలను ప్రోత్సహించుట ప్రభుత్వమువారి ధర్మము. అటు చేయకపోవుటయే గాక, మీదుమిక్కిలి అట్టి యుత్కలపై గ్రంథముల నిషేధించుటకంటె విపరీతమున చర్య మొనర్చుకొని యుండవలయు.

చింతంబరశాధ మొదలియగుగారు ప్రతిపాదనను బలపరచుచు, 20 నెత్తురములుగా తమిళదేశమున నాచాలగోపాల మిగిలముల పఠించు కంఠస్థ మొనర్చుకొనిరియు, ప్రభుత్వము వారిపుడు దానిని నిషేధించట నివృత్తియొన ననియు మీదుమిక్కిలి తమిళ పాఠశాలమునకు తీసికొని నట్లము వాటిల్ల జేసినవారయ్యెదరనియు నడిపిరి.

మహమ్మదు మమ్మదుగారు ప్రతిపాదనను బలపరచుచు తనకు ఆరణభాష బాగుగా రాకపోవుటచే భారతీ గీతముల మాధుర్యముల గ్రోజాలకపోయినను, అరవము తెలిసినవారందఱును వాని నైకకంఠ్యముతో బ్రశంసించు చుండిరి నడిపిరి.

గోమంతాగారు ప్రతిపాదనను బలపరచుచు, భారతీ గ్రంథములను పండి ప్రచారకార్యాయమునారు ప్రకటించి రనియు పదరు కార్యాలయము; ప్రజలధర్మముపై తీ విం చు చున్న విరు పేద సంస్థ యనియు ప్రభుత్వమువారి చర్యలను వారికి ఖుమాదు రెండు వేల రూపాయలు నట్లము వచ్చెననియునుడిపిరి. ఇట్టి గ్రంథములను ప్రచురించి ప్రజల కుచితముగ పంచివెట్టుట ప్రభుత్వమువారిధర్మము. ప్రభుత్వమువారు ఆంగ్లేయులచే పక్షిబాతులు మొదలగువానిని గురించి వ్రాయు గ్రంథములను ప్రచురించటకు మేకొని (జవా ద్రవ్యమును దెచ్చియెటకు నిర్దమగనన్నారేగాని నిజముగ జే కాభ్యుధికిరనులకు) గ్రంథముల ప్రచురించును ప్రోత్సహించుటలేదు సరిగదా ఇతరు లెవరైన ప్రచురించినచో వానిని నిషేధించటకు గూడ గడంగిరి. ఈ గ్రంథములను పాఠశాలలలో వ్రేలయములుగ ప్రదేశవెట్టింపదని ఇటీవలే విజ్ఞాపనమంత్రిగారి పథిలో వాగ్దానమొనర్చిరి. లామెంబరుగారు అవి రాజద్రోహకరకలని ఇత్తుడు నిషేధించిరి. ప్రభుత్వమును పగభాగస్వాములగు నీయరువులను ఇట్టి పరస్పరప్రతికూల ప్రవర్తనలు చూపరులకందరకను వింతగొల్పుచున్నది.

దొరై రాజుగారు (శామిశేటెడు) ప్రతిపాదనను బలపరచుచు ప్రభుత్వమువారి చర్య నెవరును పండింపజాలరని నడిపిరి.

భావనగారు (శ్రీ ప్రస) ప్రతిపాదనను బలపరచుచు, భారతీగారిచే రచింపబడిన గ్రంథములు కర్తవ్య విచక్షణలేక పనులై తమిళప్రపంచముచేతను విశేషభక్తి గౌరవములతో, మరి గ్రంథములతో పరిపూర్ణముగ పరిగణింపబడుచున్నారని నడిపిరి. ప్రభుత్వమువారిచర్య ఏమాత్రమును పండింప జిలులేదు. అయినను వారిచర్యలను, తమిళప్రజలతో భారతీగ్రంథములపై గల భక్తిగౌరవములు ఇనుమడించెను.

జే.ఎన్.గారు :—యూరశియను) ప్రతిపాదనను బలపరచుచు, ప్రతిపాదనను వోటులకు బెట్టువరకు పోనియ్యకయే ప్రతిపాదనను అంగీకరింపజులెదని ప్రభుత్వపత్యమూర్తిగారిరి.

వి. వి. మునసామి పిల్లెగారు (శామిశేటెడు) ప్రతిపాదనను బలపరచిరి.

పంటభూములలో గడ్డివామును ఒక నెలదినము లుంచిన పంటభూమిలో కొలదిభాగము వృధాగాపోవును. వేరే ఒట్టిచోట ఎక్కడైననుంచిన అన్నిప్రమాదము. గడ్డిని త్రొక్కించిన వెంటనే బేళ్లుగా ఎందుకు కట్టకూడదు. ఆలాగయిన తక్కువ స్థలములో నుంచుటకు వీలగును. గడ్డివాము ఆక్రమించిన స్థలముతో 5 వంతు సరిపోవును. అమ్మకమునకు కూడ తయారుగా నుండును. మేతకు కావలసినవృడు వాముకంటె బేలులోనుండి గడ్డిని సులభముగా తీసుకొనవచ్చును. అన్నిటికి మంచి పే పెన్ ఒకటి ముఖ్యవశ్యకము. బేలింగ్ యంత్రము లన్నిటిలోకి శ్రేష్టమైనది.

మె-కార్టిక్ డీరింగ్ పే పెన్
 జంతువులచేగాని పరుచేగాని త్రిప్పనగును
 స్థాకుదార్లు :—
 బొంబాయి కలకత్తా కరాచి
VOLKART ENGINEERS
 ఆర్రినియన్ వీధి, మద్రాసు.
 బెజవాడ తూర్పుగూడి కొచ్చిక్

లా మెంబరుగారు డి. బి. ఎం. కృష్ణ శాయకుగారు ప్రభుత్వమువారి తరపున ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు నిటులనుడిపిరి. ఈ విషయమున అసలు జరిగినది. భారతీగ్రంథములను నిషేధించుచు బర్మాప్రభుత్వమువారు త్రువును గాంచిరి. అందుకు కారణము తమిళా మాకుదలియవు. ఇట్టి విషయములయందు ఒకరాష్ట్రమువారు గానించినయు త్తకువును ఇతరరాష్ట్ర ప్రభుత్వములవారుగూడ తమ గజెటులతో ప్రకటింపవలసియు న్నది. (కాంగ్రెసు పత్యమూర్తి ఎందుచేత?) భారతప్రభుత్వము వారాధిముగనూ కరహస్యపుటల త్రువును గాంచిరి. ఆ యు త్రువుప్రకారము, మా ప్రభుత్వము ఆఫీసులోనివారు, అటు లనే యధారితగా పోర్టునెంటు బార్లిగజెటునందు ప్రచురించిరి. నేనుగాని హోంమెంబరుగారుగాని మరేపత్యమూర్తిగూడ దాని ని గజెటులో ప్రకటింపవలసినదని దెలిపియుండలేదు. అంత మాత్రమున ఆఫీసులోని అధికారులచర్య అగ్రాస్త్రియమైనదని నేను చెప్పను. వారులు చేయుటలో తమవిధుక్త ధర్మముల మాత్రమే నిర్వహించిరిగాని నేనుగాను. (ఓ ఓ అనుకోలు).

లామెంబరు:— మా ఆఫీసువారుగాని, పోలీసువారు గాని, మేజిస్ట్రేటుగారుగాని చేసినపనులయందు ఆక్షేపణ మొనరజేయజూడలేదు. నిబంధనలయందు దెలుపబడినవిధముగ వారు తమధర్మమును నిర్వర్తించిరిగాని మరెయ్యకటిగాను.

మేజిస్ట్రేటుయొక్క త్తకువుపై ప్రాకోర్టునకు ఆప్పీలుచేసిరి. ఈ గ్రంథములయందు రాజద్రోహమున్నదో లేదో విచారించి ప్రాకోర్టువారు నిర్ణయించెదరు రాజద్రోహ (వేరేపదయెయియ) లేదని ప్రాకోర్టువారు నిర్ణయించియెడల, బర్మాప్రభుత్వము వారి యు త్రువు దానియంతటకడయే రద్దగును. రాజద్రోహ మున్నదని నిర్ణయించినయెడల, అధికారులచర్య శాస్త్రయమైనదే యని ఋజువునను. కనుక యీవిషయము నిప్పటితో నిలిపివేసిన బాగుండును. అంతియగాక ప్రాకోర్టులో నీవిషయము విచారిం చు చున్నా రు. అది పరిష్కారమునకుంపవరకును ప్రభుత్వమువారిచే దెట్టిచర్యను దీనుకొనజాలరు, అది శాస్త్రయ సానధికార్తరమగును. అందుచే ప్రాకోర్టునా రివిషయమున తమ నిర్ణయమొనగువరకు వేదియించుటనుంచిది. ప్రభుత్వముం త్రివర్తనవారు ఈ గ్రంథములను ఫకనీయములుగ వెట్టింపదని వాగ్దానమొనర్చెనని ప్రతికూలపత్యమూర్తి అంగీకరించిరి. దానిని బట్టివాడగా మదరాసుప్రభుత్వమువారికి గ్రంథములపై ద్వేష ముగాని, పగగానిలేదని స్పష్టపడగలదు.

ఎస్. క కులసీరాంగారు ప్రతిపాదనను బలపరచుచు- లామెంబరుగారు రివిషయము సంత తేలికగత్రోసివేసినందు కాశ్చర్యమును దెలిపిరి. నుబ్రహ్మణ్య భారతీ గీతములనుండి, కొన్ని టిని తులసిరాంగారు చక్కని కంఠస్వరముతో పథితో పాడి వినిపించిరి.

టి. ఎం. శారయసామి పిల్లెగారు ప్రభుత్వము వారి చర్యను సమర్థించుచు లామెంబరుగారు కీర్తముగ ప్రసంగించిరి గాని ఎంత విచిత్రము దానియందు దొక్కటైనను యుక్తమైన కారణము గనుంపవలెనది. ప్రభుత్వమువారి గీతములు రాజద్రోహ పూరితములని వాదించియెడల, వివాదమునకును కొద్దలకు పోవుటకును కారణములుండును. కాని లామెంబరుగారు వాదించలేదు. కనుక ప్రభుత్వమువారు వెంటనే తమ ప్రకటనను రద్దుజేసుకొనవలెను. (విషదు వినుడును కేకలు) కృష్ణ శాయకుగారు ప్రతిపాదనను బలపరచుచు, అరవమును మాటలాడుచు ప్రభుత్వమువారిచే నిషేధింపబడిన భారతీ గీతముల గొన్నిటిని గాన మొనర్చిరి

పిమ్మట ప్రతిపాదనను వోటులకు బెట్టుగా 76గురు అను కూలముగను 12 గురు మాత్రము ప్రతికూలముగను పమ్ముతుల నొసగిరి దెలిపి ప్రతిపాదన నెగ్గెనని అధ్యక్షుడు ప్రకటించి నపుడు, ప్రతికూల పక్ష స్థానములనుండి పండితారము ధ్వనులతో అవాదనివిషయాలవరకు పభాభావన మంతరము ప్రతి ధ్వనించి పోయెను. శామిశేటెడు పత్యమూర్తిగారు ప్రతినిధులను ఆందళము ప్రతిపాదన కనుకూలముగ పమ్ముతుల నొసగిరి. అధికారులు మాత్రము ప్రతికూలముగ పమ్ముతుల నొసగిరి. అంతటితో నిన్నటి పథ ముగిసెను.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సూర్యరెన్ను కార్యదర్శిగారి పర్యటనము తూర్పు గోదావరిజిల్లా

పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలో పర్యటన మొనర్చుచు సరసాపురంనుంచి యీ నెల 1 వ తేదీని రాజ్కొలంబెల్లిరి. రాజ్కొలంలో దేవరకొండ నుబ్రాపురావుగారిని ఏజంటుగా ఏర్పాటుచేసిరి. అమలాపురంబెల్లిరి. మరల సరసాపురమునకు శ్రీ శ్రీనివారపు నుబ్రాపురావుగారున్న కార్యదర్శిగారున్న కలసి 5 వ తేదీకి వచ్చి భీమవరం తాలూకాలో పర్యటనమునకై బడలిరి.

రాజ్కొలంలో ఖద్దరు అమ్మకం 1927 అక్టోబరు లగాయకు 1928 అక్టోబరు 1 వ తేదీ వరకు ఖాదీసంస్థ సాలీకారిపోర్టుప్రకారం సుమారు రూ 5000 ఖద్దరు అమ్మకంఅయినది. శ్రీ పొన్నాడ నూర్యారావుగారు యీకొట్టాను నడుపుచున్నారు. స్వయంవిశేషిరి.

The Hon. Gen. Secretary & Treasurer,
The Madras Seva Sadan,
Mylapore, Madras.

మద్రాసు శాసనసభ

స్పెషల్ సెషన్లు

విల్లివాకం హత్య కేసు

జి. ఆదివారాయణ చెట్టియారాగారు

ప్రశ్న:—(ఏ) విల్లివాకం హత్య కేసులో శేరగు లింగ పురుష ఉరితీయబడుటకు ముందుగా నెలవారీ సెంట్రల్ జైలులో నుంచబడియుండుట నిజమేనా? (బి) సదరు శేరగులు ఉరితీయబడుటకు ముందుగా క్రైస్తవమతములో గలిపివేయబడుట నిజమేనా? (సి) సదరు జైలులో మతపరమైన దగు కదిత్యమునాయనాడగు అను నతడు శేరగు లింగ పురుష తన మతము మార్చుకొనమని పోతనపించియుండుట నిజమేనా? (డి) ఇతడు శేరగు లింగ పురుషకు ప్రత్యేకముగా అంత్యక్రియలు కైర్వీకముతో జరుప వద్దైన మొసగియుండుట నిజమేనా? (ఇ) ఈవాగ్దానముపైనే శేరగు లింగ పురుషుడు క్రైస్తవమతమును స్వీకరించుట నిజమేనా? (ఎఫ్) నెలవారీపట్టుంట్లో అతడు ఇద్దరూ కేసు లభియుటకు సామాన్యబీదలకు జతపబడు అంత్యక్రియలే జరపబడుట నిజమేనా? (జి) ఈయంభయములు క్రైస్తవ మతములో గలియుటకు ముందుగా హిందూమత బోధకులు వీరవద్దకు రానివ్వబడియుండిరా?

జవాబు:—(ఏ) అవును. (బి) అవును. (సి) కాదు. (డి) కాదు. (ఇ) కాదు. (ఎఫ్) ప్రభుత్వమునకు తెలియదు. (జి) హిందూమతపరమైనవి యితర మతపరమైనవిలో సమానముగానే రానివ్వబడుదురు. కాని, యీ విషయమున, శేరగు లభియుటకు జైలులో చేర్చుకొనినదినము మొదలు ఉరితీయబడిన దినమువరకు అనగా 2-27 మొదలు 15-9-27 వరకును హిందూమతపరమైనవి దెవ్వరును జైలును దర్శించి యుండలేదు.

మద్రాసు హోర్బరులోనికి ప్రజలను రానిచ్చుట

పి. భక్తవల్సలయ్యగారు

ప్రశ్న:—(ఏ) మద్రాసు హోర్బరులోనికి మద్రాసు ప్రజలు రానివ్వబడుటయందు, పోర్టుహోర్బరును పొందిన వారిని రానిచ్చుటయును, నిజమేనా? (బి) అట్లగుచో, అట్టి ప్రతిబంధకములకు కారణము లెవ్వ? (సి) అట్టి ప్రతిబంధకములు బొంబాయి, కరాచీ, రేవులయందు లేకుండుట నిజమేనా? (డి) అట్లగుచో, అవి మద్రాసులో నేల విధింపబడలేనా? (ఇ) మద్రాసు పోర్టుట్రస్టునకు ఒక పోలీసు స్టేషను పూర్తిగా నిడివిపెట్టబడుట నిజమేనా? (ఎఫ్) బొంబాయి, కరాచీ, రేవులలోనివలెనే మద్రాసు హోర్బరులోగూడ మద్రాసు పోలీసు సుచితముగా రానిచ్చు విషయముగూర్చి ప్రభుత్వమువారాలో విచారరా?

జవాబు:—(ఏ) ప్రభుత్వముచే నామోదించబడియున్న మద్రాసు పోర్టుట్రస్టు నిబంధన (రైలా నెం. 2) (ఏ) సభ యొందుట బెట్టబడినది. (బి) ఈ నిబంధన యీ క్రింద యుద్దేశములతో నామోదించినది:— (1) మద్రాసు పోర్టుట్రస్టు చట్టముక్రింద బోర్డునకు స్వాధీనపరచబడినట్టియు, బోర్డుచే నిర్మించబడినట్టియు డాక్కులు, కెట్టెలు, కాలలు, వేరహా గులు, కైల్స్లు మున్నగునవి సదుపాయకరముగను, నురక్షితముగను, ఉపయోగింపబడుటకు; (2) బోర్డునకు స్వాధీనపరచబడినట్టియు, బోర్డుచే నిర్మించబడినట్టియు, వర్తికులము యొక యోగముకొరకు; (3) అవరణలోనికి కుంటురులును యితర అపాయకకరముల ప్రజలను రాకుండుటకు (4) ఈ చట్టము యొక్క యుద్దేశములకు సామాన్యముగ కొనసాగించుటకు (5) ఆ విషయముగూర్చి ప్రభుత్వమునకు తెలియదు. (ఇ) మద్రాసు హోర్బరునకి ఒక పోలీసు స్టేషను పూర్తిగా నిడివిపెట్టబడినది. (ఎఫ్) ప్రస్తుతమున్న నిబంధనలకు మార్పుల భావ్యమని ప్రభుత్వము దలంపదు.

హిందూ దేవాలయముల కమిషనరు

మద్రాసు కార్పొరేషను కౌన్సిలరుగా నుండుట

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు

ప్రశ్న:—(ఏ) హిందూ దేవాలయముల కమిషనరుగ నున్న పి. వి. నటరాజుమదలియారాగారు మునిసిపలు కౌన్సిలరుగా నుండుట ప్రభుత్వమునకు తెలియనా? (బి) ఈయంభయములలోగూడ తిరిగి నుండగలగుటకు ప్రభుత్వము అనుమతినిచ్చగ నుద్దేశించియున్నదా? (సి) అట్లగుచో, యేకారణములబట్టి? జవాబు:—(ఏ) అవును. (బి) (సి) పి. వి. నటరాజుమదలియారాగారు హిందూ దేవాలయముల బోర్డు కమిషనరు కార్యములను నిర్వహించుచు కార్పొరేషను కౌన్సిలరుగాగూడ పనిచేయగలగునని ప్రభుత్వమునకు దోచినందున, గత ఆగస్టులో కార్పొరేషను యొన్ని కను నిలుపబడుటకు మదలియారాగారికి ప్రభుత్వము అనుమతి యొకదా.

రాజంపేట తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుని నామినేషను

కె. కోటిరెడ్డిగారు

ప్రశ్న:—(ఏ) కడపజిల్లా, రాజంపేట తాలూకా బోర్డునకు అధ్యక్షుని యెన్నుకొను హక్కు మూడవ పర్యాయముగూడ లొలగించి, అధ్యక్షుని నామినేషుచేయుటకు కారణములెవ్వ? (బి) ఒకే అధ్యక్షుని మూడవ మారుగూడ నామినేషుచేయుటకు కారణములెవ్వ? (సి) ఈరాష్ట్రములో అధ్యక్షుల నెన్నుకొను హక్కు నొసగుటయితర తాలూకాబోర్డుల తేవయిననున్నదా? అట్లగుచో, అవియేవ? అట్టి హక్కు ఎంత కాలమునాడి వానికొసగబడలేదు.

జవాబు:—(ఏ) రాజంపేట తాలూకాబోర్డుకు అధ్యక్షుల నెన్నుకొను హక్కు నొసగుటకు ఆ చట్ట ప్రతినిధులు తగియుండలేదని ప్రభుత్వముభిప్రాయపడియుండెను. (బి) అధ్యక్షుల వదలి సమగ్రతతో నిర్వహించియున్న వాని నే నామినేషుచేయుట తాలూకాయొక్క ప్రత్యేకమునకు ముఖ్యమని ప్రభుత్వము తలచెను. (సి) అవును. హాన్సేబు, హర్నవపల్లి, తాలూకా బోర్డులకు 1-4-25 తేదీనండి అధ్యక్షులు నామినేషుకాబుచున్నారు.

మద్రాసు హిందూ దేవాలయముల చట్టము

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు

ప్రశ్న:—(ఏ) మద్రాసు హిందూ దేవాలయముల చట్టమును సవరించుటకొక చిత్తుచట్టమును ప్రత్యేకపెట్ట నుద్దేశించి యున్నారా? (బి) అట్లగుచో, యెప్పుడు? యే మార్గముల ననుసరించి? (సి) లేనిచో, ఎందుచేత?

జవాబు:—నెం. 87—(87) ప్రశ్న యొక్క ఏ. క్లాజునకు జవాబు చూడవలెను. ముఖ్యసవరణలు యీ క్రింద నూచించబడినవి:— 1. రాబడితో సంబంధములేకుండ అన్ని దేవాలయములకును చట్టమును వర్తింపజేయుట. 2. బోర్డుయొక్క శాస్త్ర విచారణ తరీఖలనాకాఖిల విధిజనము. రెండు బోర్డుల అనేర్పరులు 1. ముగ్గురు కమిషనరులుగల పరిపాలనా బోర్డు 2. ఇద్దరు కమిషనరులుగల శాస్త్ర విచారణ బోర్డు. 3. ఎక్స్ పెజిటు దేవాలయములకు నాన్ ఎక్స్ పెజిటు దేవాలయములతో సమాన స్థానముగను. 4. దేవాలయ రాబడితో 1 1/2% బదులుగా 2% చొప్పున కమిటీచే వినియోగించబడుట. ఈ 500/కు తక్కువ రాబడిగల దేవాలయములనుండి విధిజనముగా వసూలు చేయకుండుట. 5. దేవాలయ కమిటీ సభ్యులలో అక్రమముగా ప్రవర్తించు సభ్యులను కమిటీనుండి వెడలగొట్టుటకు నిబంధనయేర్పరచుట.

తెలుగు జిల్లాలలో వ్యవసాయాభివృద్ధి

రా. బి. సర్. పి. పి. పాత్రోగారు

ప్రశ్న:—తెలుగుజిల్లాలలో అందు ముఖ్యముగా గంజాం, విశాఖపట్నం, జిల్లాలలోని భవముల అభివృద్ధికి, ఎరువులయొక్క అభివృద్ధికి, యెర్పాలు తేవయిన గావించబడినవా, జవాబు:—ఏర్పాలు చేయబడినవి.

వ్యవసాయ ప్రదర్శనములు

రా. బి. సర్. పి. పి. పాత్రోగారు

ప్రశ్న:—ఏ. గంజాం, విశాఖపట్నం జిల్లాలలో నున్న వ్యవసాయ ప్రదర్శనకు రెండరు.

పి. రంజుల పాలములలో యే స్థలములకయినను ప్రదర్శనముకొరకు తయారొందిరా.

బి. అట్లగుచో, ప్రదర్శన స్థలములు తెదవబడిన గ్రామము లెవ్వ.

జవాబు:—ఏ. గంజాం జిల్లాలో నలుగురు ప్రదర్శనములు ను విశాఖపట్నం జిల్లాలో ఆరుగురు ఉన్నారు. ఈ యెర్పా గ్రామము తమ తమ సరిహద్దులలోని రంజుల భూములమీద నూతన వ్యవసాయ పద్ధతులను ప్రదర్శించు చున్నారు.

బి. 1926-27, 1927-28 సం. లలో ప్రదర్శనములు జరుగబడిన గ్రామముల పట్టిక అనుబంధములో చేర్చబడి యున్నది.

గంజాం జిల్లాలో గ్రామములు:—అకాపల్లి, చెన్నవలస, యలమంచిలి, కుక్కుడాపాండి, సాద, గోపాలరావుపేట, వినుపనాడి, రణబొల్లి, ఫత్తెపురం, ఇంద్రాకిని.

విశాఖపట్నం జిల్లాలో గ్రామములు:—సాలూరు, సీతాగరం, పార్వతీపురం, యెంచినవలస, కృష్ణపురం, గొల్లపల్లి, చెల్లెనవలస, లక్ష్మయ్యపేట, గుంకోటవలస, మెట్టవలస, కొటపాడు, వజ్రంరాజుపేట, లోపూడి, జగన్నాథపురం, కంజివరం, బొయిపాడు, పద్మాడి, పీరపల్లి, జల్లూరు, ఊరల్ల, ఏటికొప్పాక, దార్లుపూడి అరవపాలెం, విజయగరం.

కర్నాటక పేపరుమిల్లుకంపెనీ

కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు

ప్రశ్న:—(ఏ) కర్నాటక పేపరుమిల్లు మొదటిరంగముగానినపుడు బాకీల మొత్తము? (బి) సదరు రంగము బాకీలు చెల్లించునిమిత్తమే ప్రభుత్వముచే నొసగబడెనా? జవాబు:—(ఏ) రూ. 51, 202, (బి) అవును.

కర్నూలు జిల్లాలో పశువుల అభివృద్ధి

జి. వారిపర్యోక్తమరాపుగారు

ప్రశ్న:—కర్నూలు జిల్లాలో పశువారిని ఆభివృద్ధి గావించుటకు ప్రభుత్వము వారేమి చర్యచేసికొనడలసి యున్నాడ?

జవాబు:—పింగోలు ప్రాంతములో యెక్కువ జరుగుచున్న పశువుల సర్వే పూర్తిగానే కర్నూలు జిల్లాలో పశువుల సర్వే ప్రారంభింపబడును.

బాపట్ల జిల్లామునసబుగారు

కోర్టునకు సరిగా హాజరుగాకుండుట

జి. ఆర్. ప్రేమయ్యగారు

ప్రశ్న:—(ఏ) బాపట్ల జిల్లా మునసబుగానుండిన వి. వి. నుబ్బారావుగారు 9.6-28 మొదలు 22-6-28 వరకు ప్రతిదినము మధ్యాహ్నము 12 గంటలకే ఆఫీసు ను విడిచిపెట్టుచుండుట నిజమేనా? (బి) పైయంటులకు, ఆఫీసు రిజిస్టరులను, సంతక కొరకు తమ గృహమునకు దెప్పించుకొను చుండుట నిజమేనా? (సి) సంతకము కొరకు తమ గృహమునకుంబడిన యొక పైయంటులో నొక ప్రానోటు కనబడకపోవుట నిజమేనా? (డి) తాము సబుజుడికి వదిలి నియమించబడిన ఆర్డరు పొందిన నాటినుండి ప్రతిదినము మధ్యాహ్నము 12 గంటలకే ఆఫీసు విడిచిపెట్టుటకు కారణమేమి? (ఇ) తరు 9.6-28 మొదలు 22-6-28 వరకు నిర్వహించిన కార్యముయొక్క స్టేటుమెంటును సభయందు బెట్టెదరా? జవాబు:—పై భోగట్టాను ప్రభుత్వము గోరవలసిన యవసరము లేదు. ఈవిషయము పైకోర్టుచే విచారించబడవలెను. ప్రశ్నయొక్కరూ, జవాబుయొక్కరూ, సకలు పైకోర్టున కంపబడును.

రంపా అడవులను రిజర్వుచేయుట

పి. రంగవాఘమదలియారాగారు

ప్రశ్న:—(ఏ) రంపా అడవులలో మరొన్ని బ్లాక్కులు రిజర్వుచేయబడు సూచనలు యెక్కుడేనోటిలో నున్నవి? (బి) ఇందుకు ఆక్షేపణలు గావించడమవారి అభిప్రాయములు గోరబడినవా? అట్లగుచో, ఎప్పుడు? దాని ఫలితమేమి?

జవాబు:—(ఏ) అడవుల చట్టముక్రింద రిజర్వు చేయబడుటకు విచారణకొరకును పెటిల్లెంటు కొరకును ప్రకటన గావించబడుటగాను కొన్ని బ్లాక్కుల ప్రారంభసర్వే ఆర్డరుచేయబడెను. (బి) ఆక్షేపణలు, హక్కులు, విచారించబడుటకును, నోటీసు లాఫగబడుటకును, అడవులచట్టములో నిబంధన యేర్పడియున్నది. అట్టిసిరి యింకను రాలేదు.

ప్రశ్న

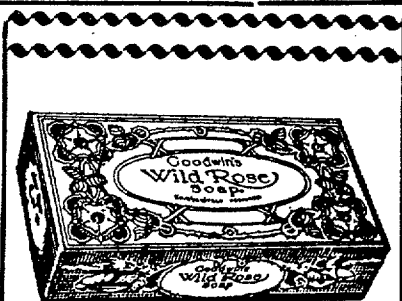
భవిష్యత్తును గురించిన రీ. క్రమములు ఇదులు ప్రాయటకు రూ. 1-0-0 పై ప్రతిక్రమ 0-4-0 క్రమ ప్రాయటాంమున తెలుపవలెను. గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరువల్లె.

సీసా 1-3 కునుము పి.పి. చార్జి రూ. 2-0-0

ఈమందు గనేరియా అను నెకరోగమును 24 గంటలలో నివారించి మూత్రద్వారము నుండి వెలువడు స్రావమును మూత్రము విడుచునప్పుడు గలుగు చురుకు, పోటు, మొదలగు కారణము వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకు గలుగు ఏవిధమునైన కనుమవ్యాధులయినను ఆశ్చర్యముగా కురుచున్నది. 1172-1766

ఆనందకుటీరము, కి, బై రాగిమతం వీధి, మదరాసు

అమితమైన సువాసన

విడువక ఈటాయిలెట్ సబ్బును వాడుటచే మీచర్మమునందుగల నెలనెలవలసటి మృదుత్వము అట్లనేయుండును. Made by GOODWIN'S, Manchester

Agents: P. HOLT & Co., Ltd. P. O. BOX 237 3433 MADRAS

వృత్తాంతలేఖలు

బెజవాడ

(న్యకీయలేఖరి)

బి.సెంటుగారికి స్వాగతము

అట్టేటరు 9:— నీటిపునరుం శ్రీమతి ఆరికెంటు గారు కృష్ణదేవరాయ పర్యవేక్షణ కార్యకర్తలచేత...

గుంటూరు పురపాలక సంఘసభ

(న్యకీయలేఖరి)

గుంటూరు 10-10-28:— మొన్న సాయంత్రము పురపాలక సంఘసభ శ్రీమతి బా.మధుర సరిసింహారావు కంటులగారి...

ఇంద్రజాలమ హేంద్రజాలము

ఈ గ్రంథములో జర్మనీగారడీ, హస్తలాఘవము, ఆంగ్ల ఇంద్రజాలము, మంత్రిరాష్ట్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, చీట్ల...

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(10-10-28)

Table with market prices for various goods like rice, oil, and other commodities. Columns include item names and prices.

Table with market prices for various goods like rice, oil, and other commodities. Columns include item names and prices.

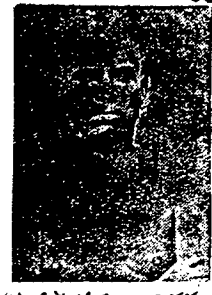
శాండో లేహ్యము.

గ్యారంటీ: శాస్త్రోక్తముగ కాబడినది! 20 తులముల డబ్బీ రూ 2-0-0 మాత్రమే. ఈ లేహ్యము ఒక గొప్ప మహాత్మునిచే శ్రాద్ధగా కనిపెట్టబడినది.

ప్రపంచమును శ్రమింపజేసిన యోగీశ్వరుడు

వీరి మహా జౌషధకల్పములు అనుభవసిద్ధములు

శ్రీస్వామి సీతారాంగారి మహాత్య మత్యద్భుతము

పర్యటించుట, కరిగినకండు అగ్ని, గంధక ద్రావకములు, కట్టు...

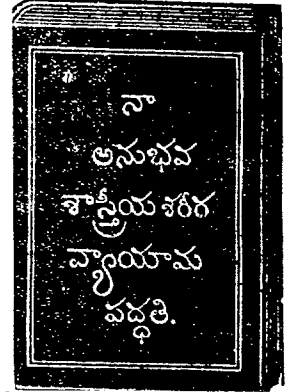
కరతసాదములు ఒకతూరి ఉపయోగించిన మాపురాన పీడిత వ్యాధి మాయమయిపోవును.

- 1. వజ్రకల్పము రక్తవృద్ధి, సరములకీ, మేధావి, పుంసత్వము యిచ్చుటయేకాక, ఏనుగువంటిబలమును, అశ్వము వంటి వేగమును, చంద్రునివంటి కాంతిని కౌసుగును, కరీరము యందు వ్యాధిరాక కాపాడును. 4 బొట్టి 8-0-0.

నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ

లిమిటెడ్ నూతనముగా ఏర్పరచబడ్డ రెటైంపులాభముల పద్ధతి నూటికి నలుబదివంతున తిరిగి యిచ్చుపద్ధతులు యొక్కవివరములు యీ దిగువవారికి వ్రాసి కనుగొనుడు.

ఆంధ్రజాతి సుచిత్రముగా అంపముడు 3269

ఈ గ్రంథమునందు శరీరవ్యాయామ విషయములు పూర్తిగావర్ణించబడినవి. ఇందువారయొక్క మూల, శాశ్వతమైన యొక్క...

